

Kuifje

12 F • NEDERLAND 80 ct • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

DE VEROVERING VAN MEXICO

DE TOESTAND...

● De rally CANADA-VUURLAND is uiterst moeilijk. De gebroeders Perez hoopten Mexico als onbetwiste leiders te kunnen bereiken, maar Leader nr. 12 met Fabrucci en Grogni ligt voorop.

● CHICK BILL en Kleine Poedel worden door Archibald Gold gevangen genomen. Gold verwacht het bezoek van zijn collega Professor Zechilla!

● De Traniks verwoesten alles op hun tocht. Het volk van de oevers verkeert in gevaar en DANI FUTURO wil Nostalgie, hun koning, waar- schuwen...

● DYLAN STARK heeft het gevoel uit een nachtmerrie te ont- waken.

BENJAMIN

● Mister Magellan en de guitige Capella beleven altijd de vreemdste avonturen.

● CORTEZ en zijn troe- pen dringen verder het onbekende land binnen. Zullen zij de schatten van MEXICO vinden?

● DE KOENE RIDDER zit als een rat in de val. De Zwarte Prins triomfeert!

● Rij met ons mee! De trein staat klaar! De trein van ons DOSSIER 2000...

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend! Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

1-6-71

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne
Canada : LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16
Uitgever : Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.

Directeur : Guy LEBLANC.
Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART
Heliodruk : N.V. PERIODICA.

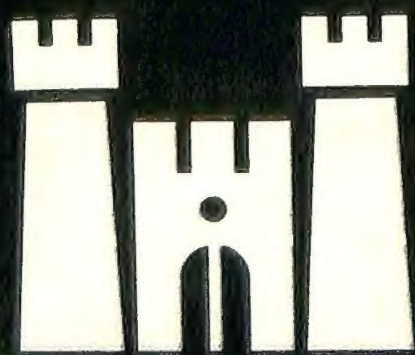
KUIFJE-NEDERLAND

Redactie, Advertenties en Administratie : Weekedities N.V.
Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 37.43.17

ABONNEMENTEN

	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	—	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	—	1.370 BF

* Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00
Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

aktie kastelen '71

Kosteloze foto's en dia's in de stations elf. Artistieke, culturele en toeristische documentatie

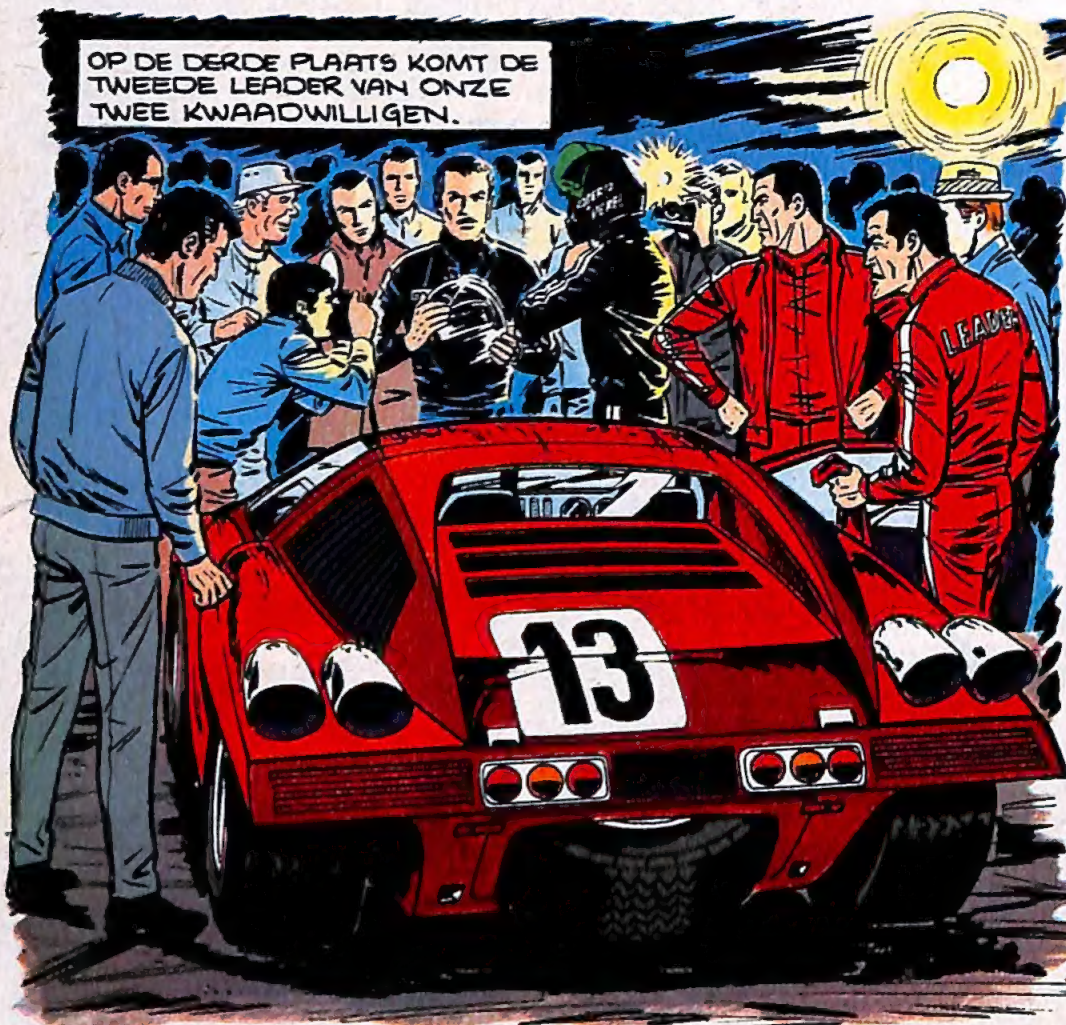
met medewerking van het Commissariaat Generaal voor Toerisme

OP DE DERDE PLAATS KOMT DE TWEEDE LEADER VAN ONZE TWEE KWAADWILLIGEN.

EN, BOB, TEVREDEN?

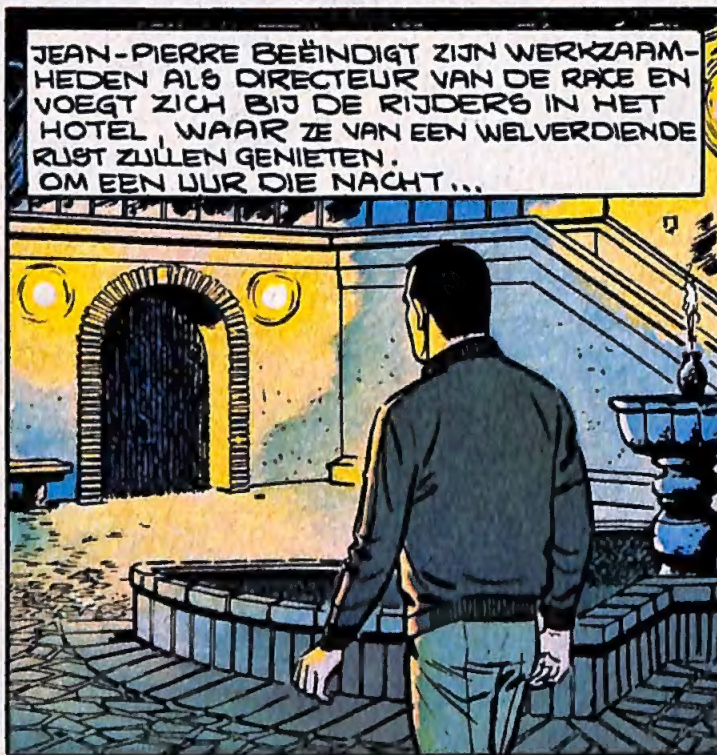
HUM... JAMMER, DAT DIE TWEE STOMME MEXICANEN ZICH TUSSEN ONS IN GEDRONGEN HEBBEN. MAAR DAT ZAL ZE NIET GLAD ZITTEN, REKEN MAAR!

DAT BELOOFT SPANNEND TE WORDEN VOOR DE VOLGENDE ETAPPES. EN DE VAILLANTES? WARSON - DANVER OP DE VIJFDE PLAATS EN OP DE ZESDE PLAATS DE COMMANDO VAN GILBERT STAEPELAERE EN YVETTE FONTAINE...

ACHTSTE IS, MET TWAALF WINSTPUNTEN, DE "RUSH" VAN MICHEL VAILLANT EN FRANÇOIS CEVERT EN DAN VOLGEN DE TWEE WAGENS VAN DE "TEXAS DRIVERS". DE VAILLANTE - PLOEG STAAT ER GOED VOOR.

JEAN-PIERRE BEÏNDIGT ZIJN WERKZAAMHEDEN ALS DIRECTEUR VAN DE RACE EN VOEGT ZICH BIJ DE RIJDERS IN HET HOTEL, WAAR ZE VAN EEN WELVERDIENDE RUST ZULLEN GENIETEN. OM EEN UUR DIE NACHT...

NIET TE MOE MICHEL?

EEN BEETJE WEL, JA!

EN HOE GAAT HET MET JULLIE?

JE BROER BEGINT ER WEER EEN BEETJE BOVEN OP TE KOMEN. IK HEB HEM ZELFS ZIEN GLIMLACHEN.

DES TE BETER. MORGEN ZAL HET NIET GEMAKKELIJK WORDEN. DENK AAN DE WINSTPUNTEN, DIE IN ZUID-AMERIKA OP JULLIE LIGGEN TE WACHTEN.

ALS HET AAN ONS GELEGEN HAD, ZOUDEN WE OP KOP GELEGEN HEBBEN MET EEN HALF UUR VOORSPRONG, MAAR WE MOETEN HET PROGRAMMA AANHouden. I.B.M. DENKT AAN ONZE PLAATS, ZOU IK ZO ZEGGEN...

INDERDAAD... EN OM JE TE TROOSTEN KAN IK JE WEL ZEGGEN DAT JULLIE WAGEN IN PRIMA STAAT VERKEERT. VOORZICHTIGHEID NU ZAL LATER VRUCHTEN DRAGEN.

SORRY, IK BEN MOE. IK GA NAAR BED.

EN DE JOURNALISTEN?

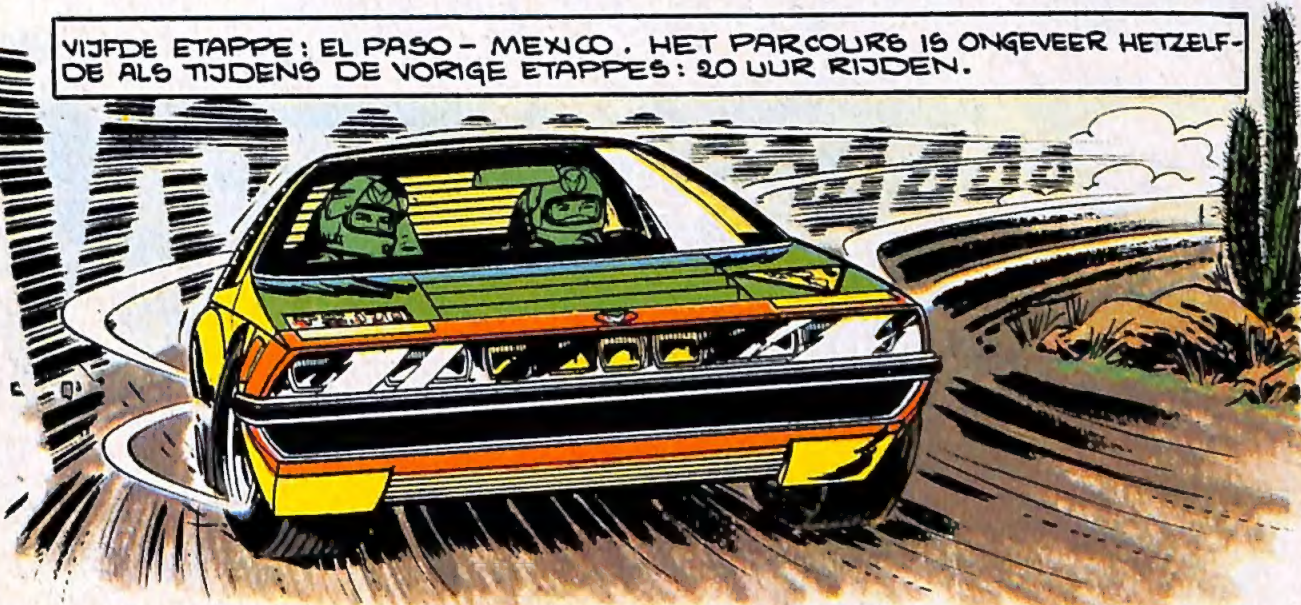
MORGENMID-DAG VLAK VOOR WE VERTREKKEN. WELTERJSTEN!

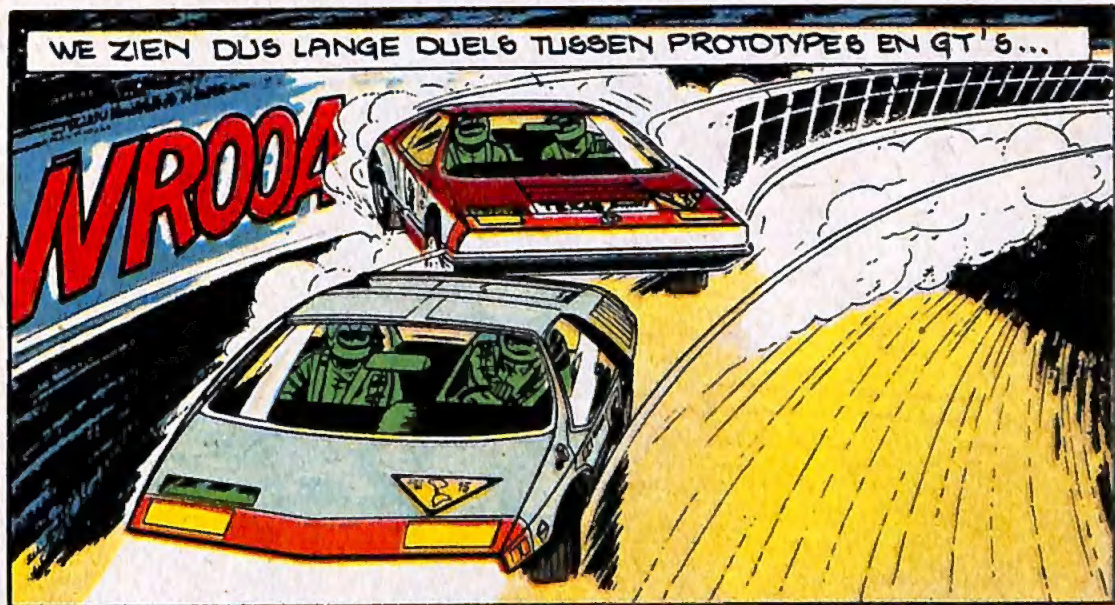
EN FRANÇOIS?

ZIT MAAR NIET OVER HEM IN. HET GAAT GOED MET HEM. HIJ IS ZELFS AL EEN PAAR KEER BOOS GEWORDEN EN DAT IS EEN GOED TEKEN.

VIJFDE ETAPPE: EL PASO - MEXICO. HET PARCOURS IS ONGEVEER HETZELFDE ALS TIJDENS DE VORIGE ETAPPES: 20 UUR RIJDEN.

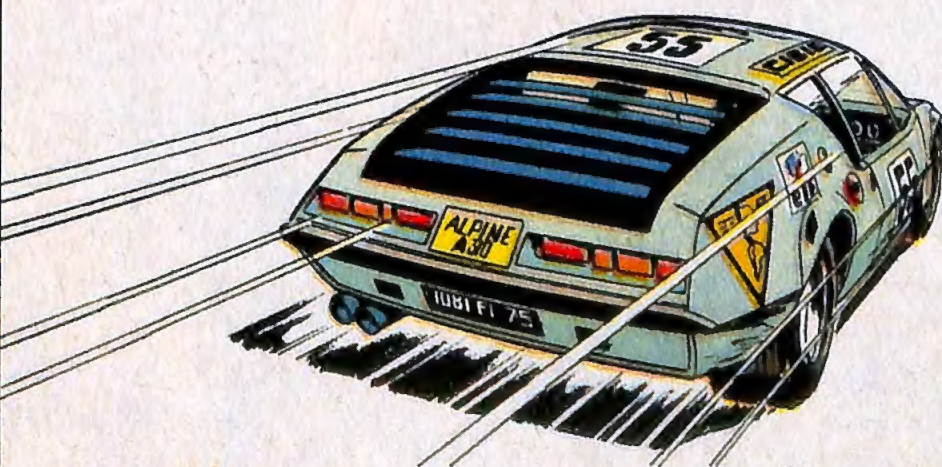

DE BOCHTIGE BERGWEGEN ZIJN VOOR GEEN ENKELE CATEGORIE VOORDELIJG...

WE ZIEN DUS LANGE DUELS TUSSEN PROTOTYPES EN GT'S...

EN NA EEN LANGE RIT, VOORDELIJG VOOR DE EEN EN NADELIJG VOOR DE ANDER, NADEREN DE WAGENS MEXICO-CITY...

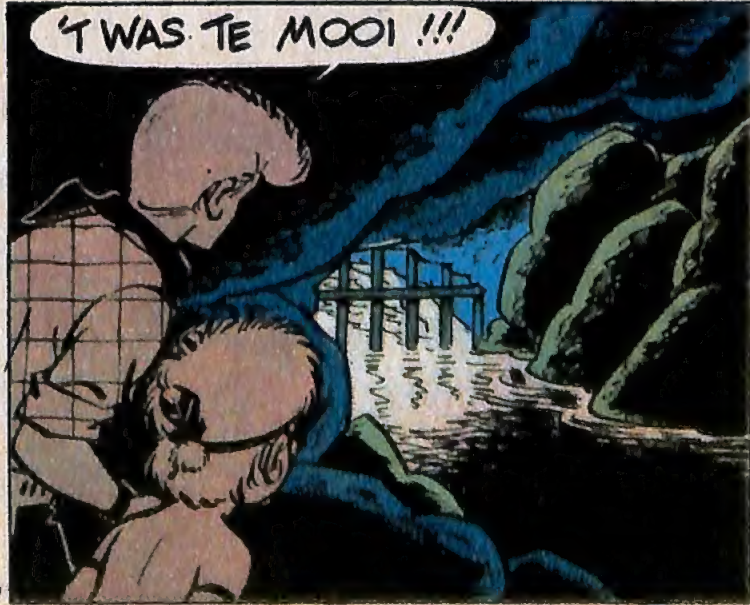
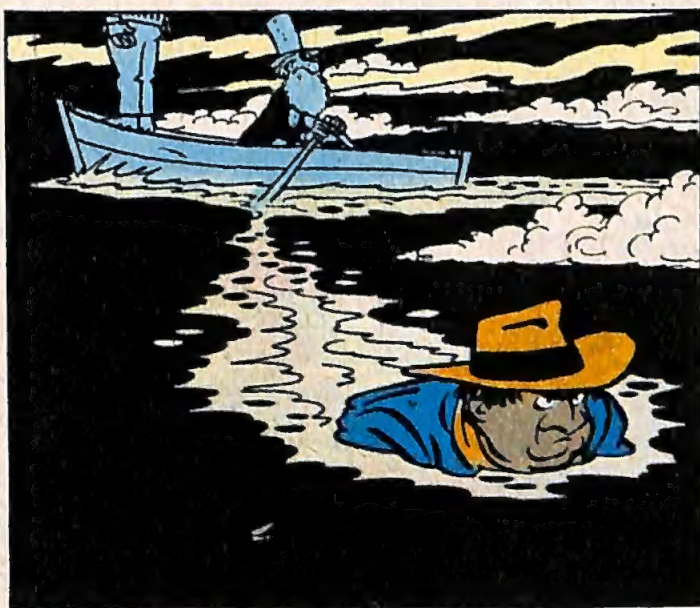

Floep! Daar gaat-ie
het dopje van **Pepsi**
en pchttt! wat spettert, wat sprankelt,
wat flonkert, dat heerlijk in je glas.
Aah! die pittige prikkeltjes in je keel.
Proost, jongens.
Nog een glaasje? Proef pittig prikkelende
Pepsi!

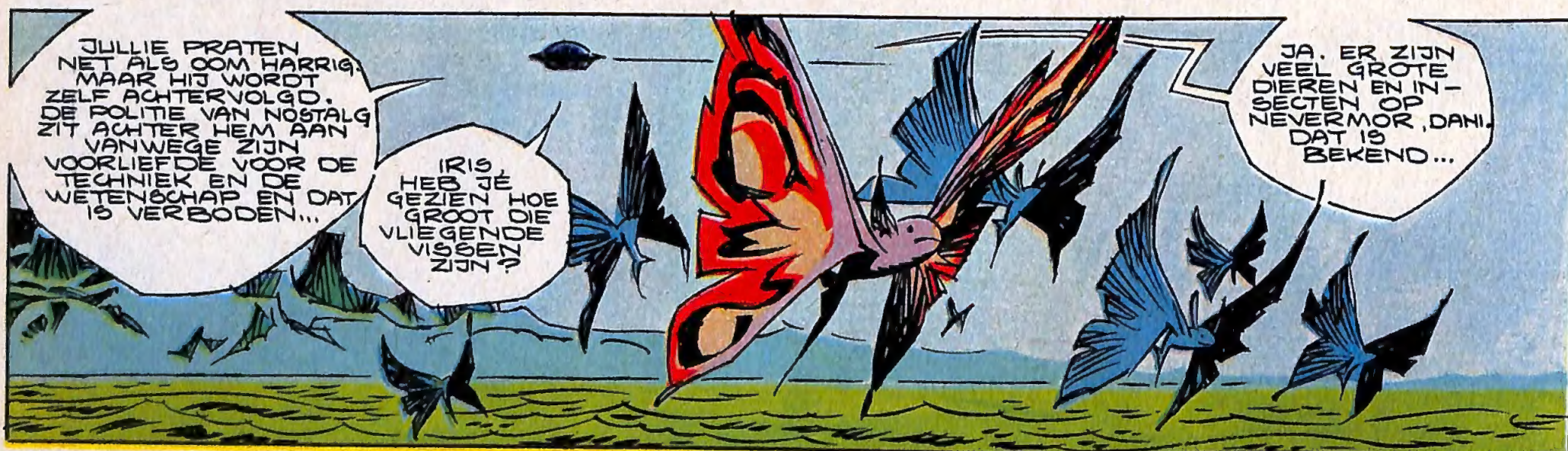

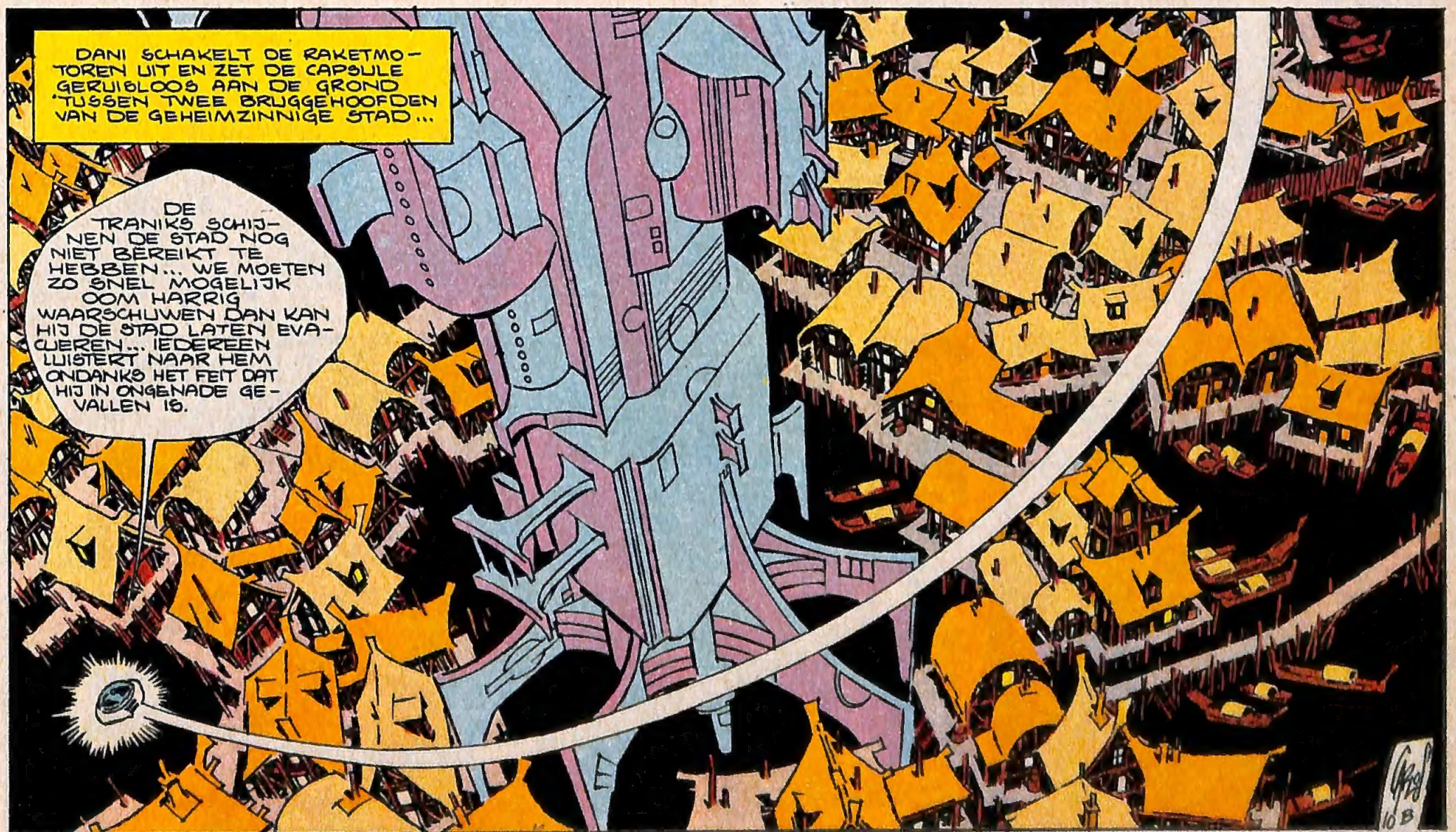
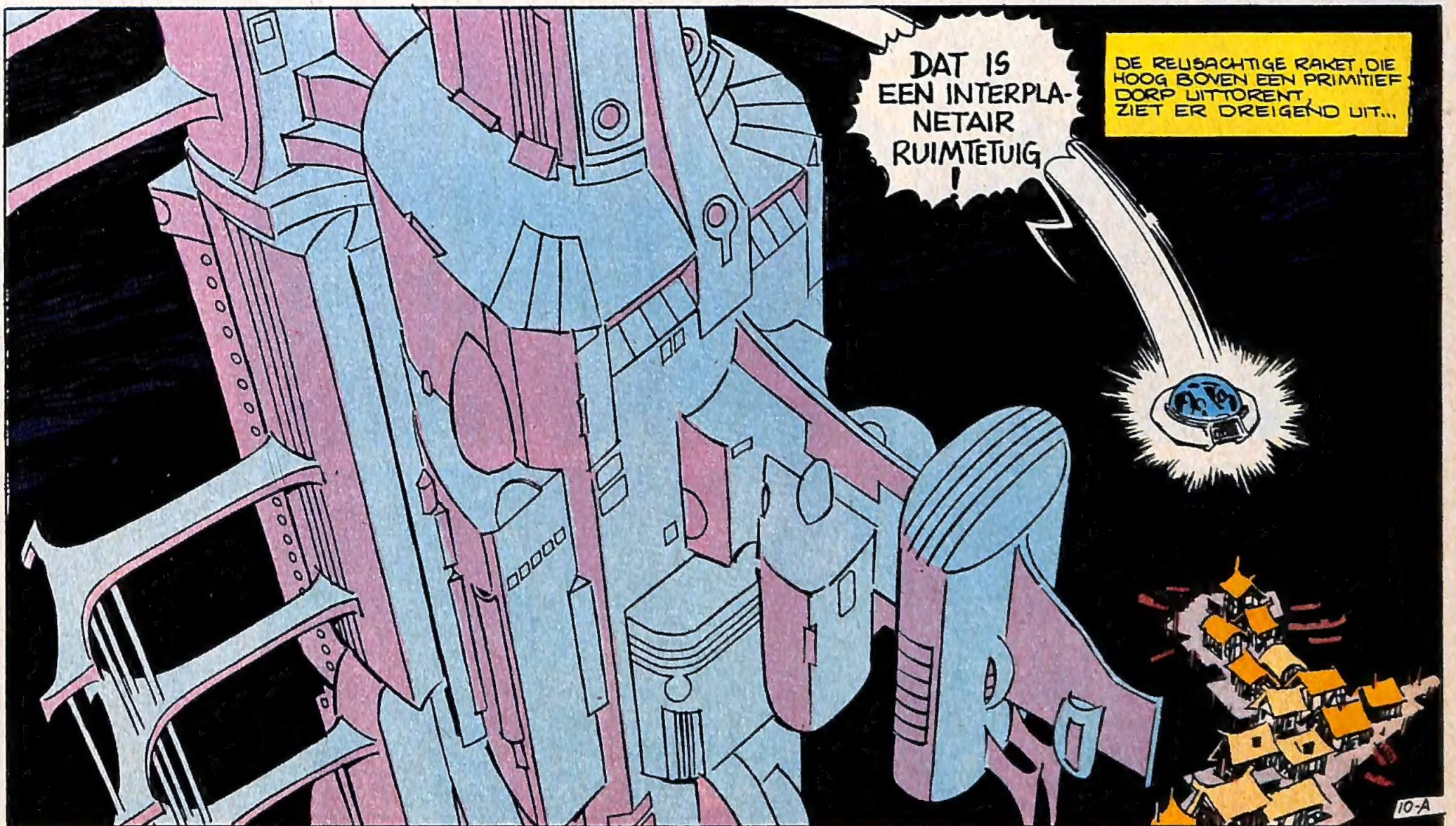
DANI FUTURO

Carlos GIMENEZ
Viktor MORA

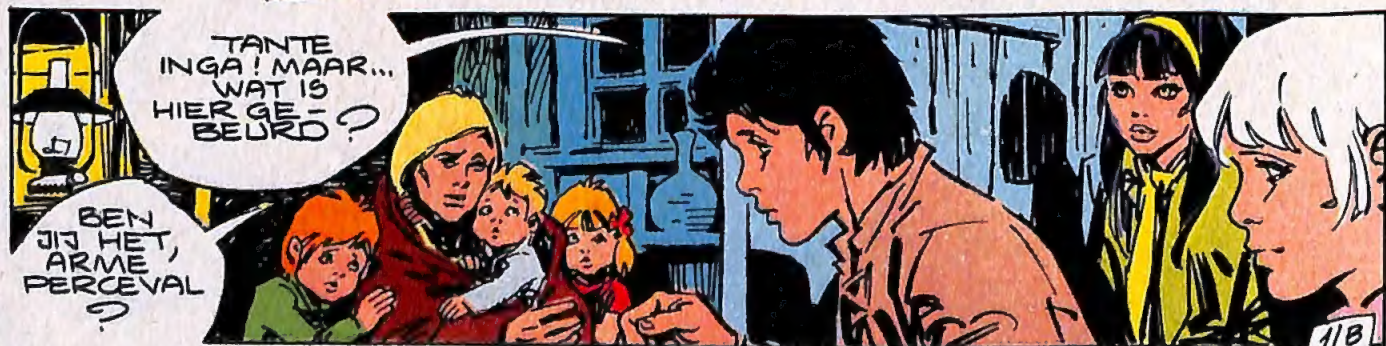
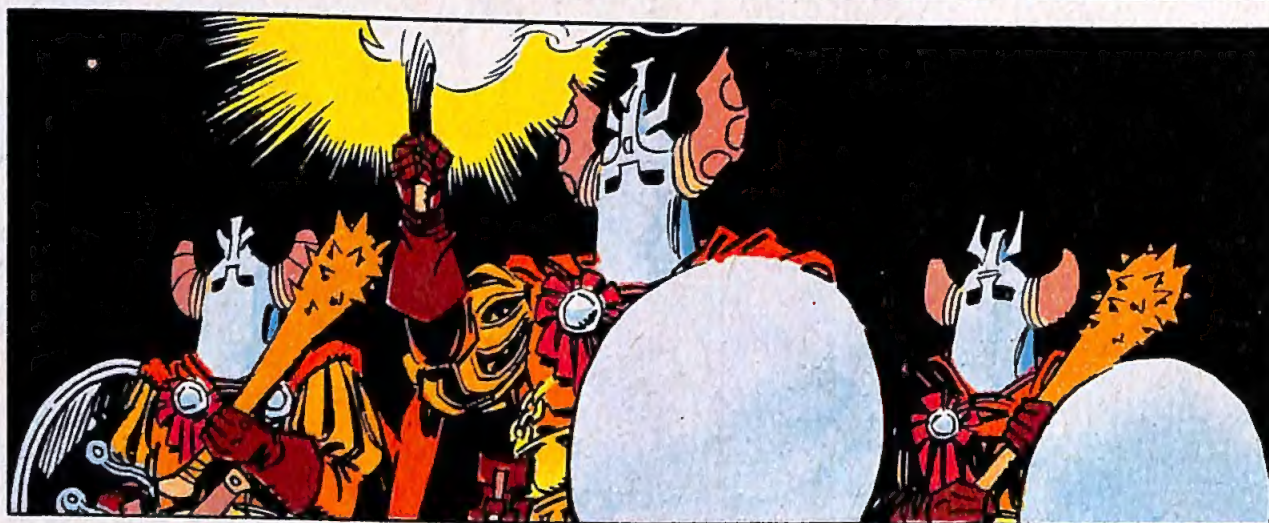
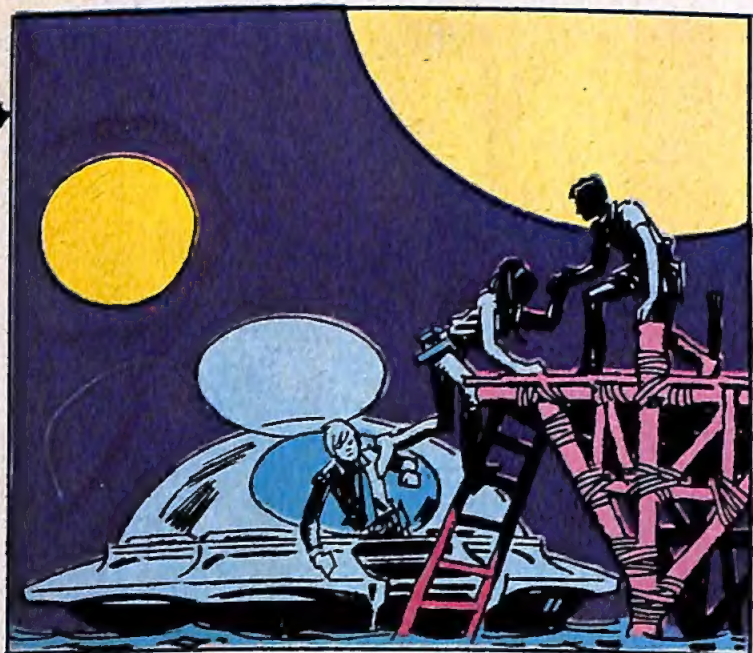

Planeet NEVERMOR

JE OOM...
ZE HEBBEN HEM
DE AFGELOPEN
NACHT MEEGENOMEN
OMDAT HIJ VERBODEN
MODERNE TECHNISCHE
APPARATEN IN
HUIS HAD.
HIJ ZAL IN DE LAGE
ZAAL VAN HET KASTEEL
TERECHT MOETEN STAAN
EN OVER HET VONNIS
BESTAAT GEEN TWIJFEL.

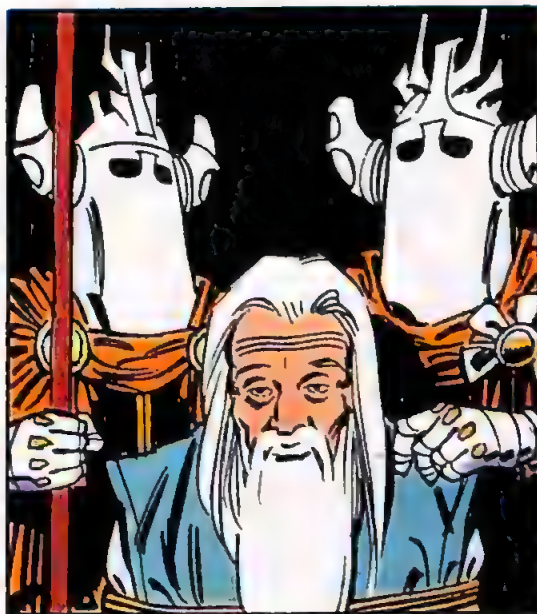

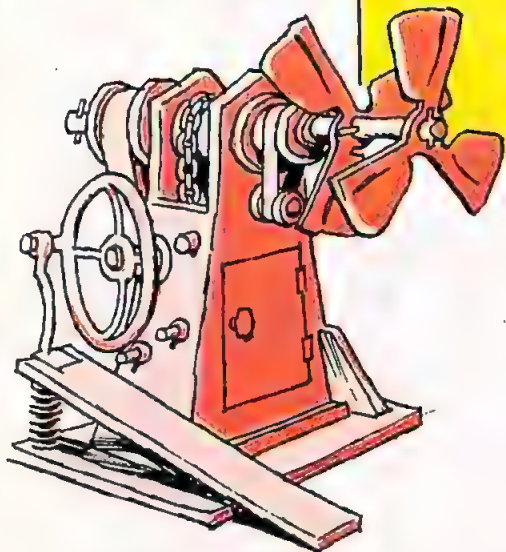
DE KONING
SPREEKT
RECHT TEGEN
HARRIG!

POK POK
POK

WIJ
BERECHTEN
DE
LAAGHARTIGHEID
VAN DE
BEKLAAGDE

12A

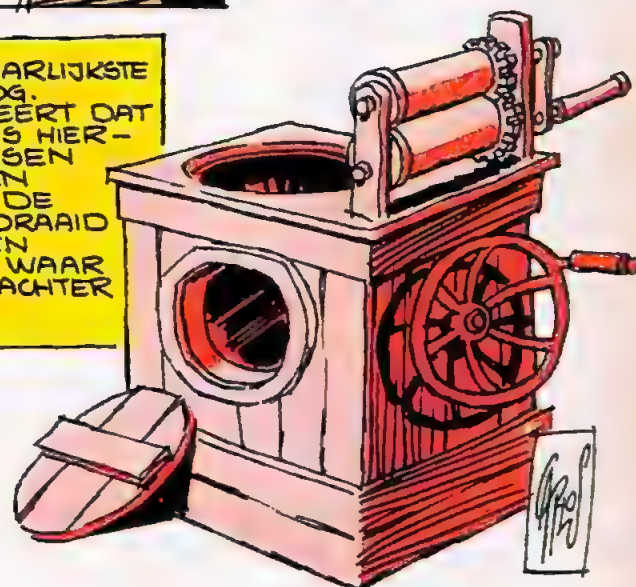

DEZE DUIVELGE
MACHINE WORDT GE-
BRUIKT OM DE
LUCHT
DOOREEN TE SCHUDDEN.
VOLGENS DE BEKLAAGDE
IS DIT EEN "VENTILATOR
MET PEDALEN".

TIJDENS
DE ONDERVRA-
GINGEN HEEFT
BEKLAAGDE HARRIG
VERKLAARD DAT HIER
GRAAN MEE TOT
STOF GEMALEN WORDT.
IN WERKELIJKHEID
IS HET NATUURLIJK
EEN Verniet-
gingsapparaat.

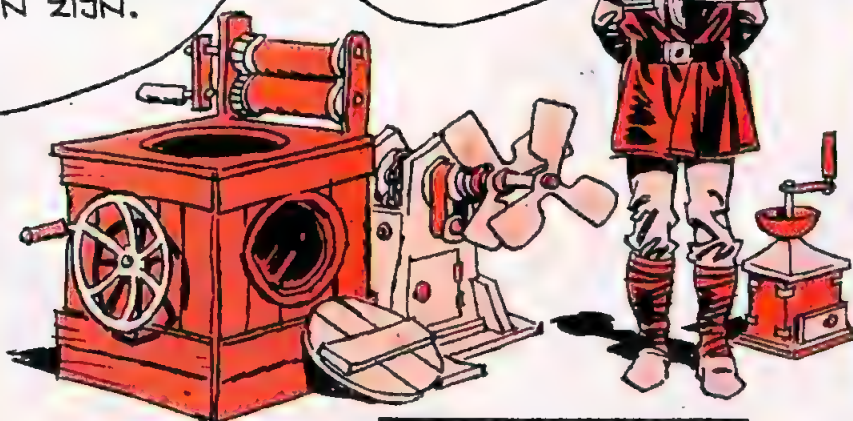
EN HET GEVAARLIJKSTE
KOMT NOG.
HARRIG BEWEERT DAT
DE VUILE WAS HIER-
MEE GEWASSEN
KAN WORDEN
ALS ER AAN DE
HENDEL GEDRAAI
WORDT. EEN
UITVINDSEL WAAR
TOVENARIJ ACHTER
SCHUULT.

AL DEZE BEWIJSSTUKKEN
TONEN AAN, DAT DE
BEKLAAGDE 'NEVERMOR'
WIL OMVORMEN TOT EEN
NIEUWE AARDE DOOR HIER
DE VOORUITGANG TE
BRENGEN WAAR ZOVEEL
OORLOGEN UIT VOORT-
GEKOMEN ZIJN.

DEZE
FANATIEKE BE-
WONDERAARS VAN
DE MENSELIJKE
TECHNIEK MOETEN
UITGEROEID
WORDEN!

WE
MOETEN EEN
BLOEDIG
VOORBEELD
STELLEN!

12B

DE Vernietigende
invloed van Harrig is
bewezen! Als hij de
gelegenheid krijgt
hier zijn machines te
bouwen zal onze
mooie planeet
morgen ten prooi
vallen aan de vre-
delijkste technische
apparaten.
We moeten de slang
en zijn eieren
vernietigen.

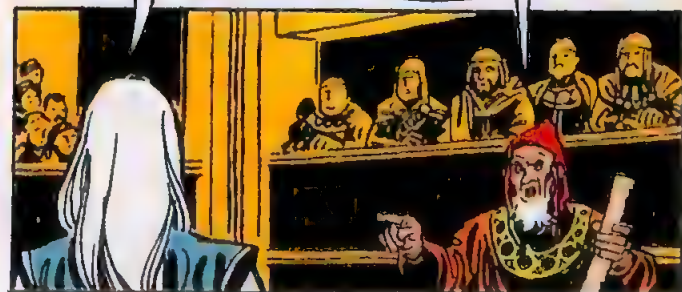

ZE ZULLEN HEM
ZEKER TER DOOD
VEROORDELEN!

RUSTIG
MAAR,
TANTE
INGA!

WAAROM
TREKT U
NIET OP TEGEN
DE TRANIKS
IN PLAATS VAN
UW TIJD MET
MIJ TE
VERSPILLEN!

ZWIJG!
DEZE LAFHARTIGE
WOORDEN ZULLEN
U NIET REDDEN.
HIER IS NOG
GEEN SPOOR VAN
DE TRANIKS
GEZIEN!

10 Mars omslagen heb ik gespaard en nu ben ik coureur van de grote ploeg *Mars*-flandria

Ja, wees ook een echte sportman. Leef mée met je favoriete wielerploeg. Mars-Flandria!!! Zorg dat je ook zo'n Mars-Flandria trui en pet krijgt. Dezelfde waarin Eric en Roger De Vlaeminck, Leman, Zoetemelk en al die anderen hun overwinningen behalen. Doe 't snel, des te eerder draag jij ook de kleuren van Mars-Flandria.

10 omslagen en 75 F voor je eigen trui en pet van de ploeg *Mars*-flandria

Deze aanbieding is geldig tot
31 december 1971

geeft u
direct weer energie

BON

Ja, ik wil graag zo'n Mars-Flandria trui en pet tegen terugbetaling ontvangen. Ik sluit 10 Mars omslagen in. En kruis de gewenste maat aan.

De gewenste maat is: Middel (7 - 9 jr.)
Groot (10 - 13 jr.) Klein (3 - 6 jr.)

Naam .....

Straat ..... Nr. ....

Plaats .....

Postcode .....

(Bon met 10 Mars omslagen opsturen naar „Mars shirt”, Postbus 14, 1810 Wemmel Stuur géén geld, de verschuldigde 75 F worden u aangerekend bij aflevering door de postbode.)

DE UITERLIJKE KENMERKEN VAN RESPECT VOOR DE LEGERLEIDING IS DE HOEKSTEEN VAN DE MILITAIRE DISCIPLINE. DAAROM HERINNER IK JULIE ERAAN, BESTE MANSCHAPPEN, DAT ELKE OFFICIER BIJ EEN ONTMOETING GEGROET MOET WORDEN!

EN NU GEEF IK JULIE ALLEMAAL TOESTEMMING OM WAT VERTIER TE GAAN ZOEKEN IN DE STAD! BANZAI!

WAT LATER IN DE STAD...

OH, EEN HOGE MET STREPEN. DUS GEVEN WE ALLE UITERLIJKE KENMERKEN VAN RESPECT TEN BESTE!

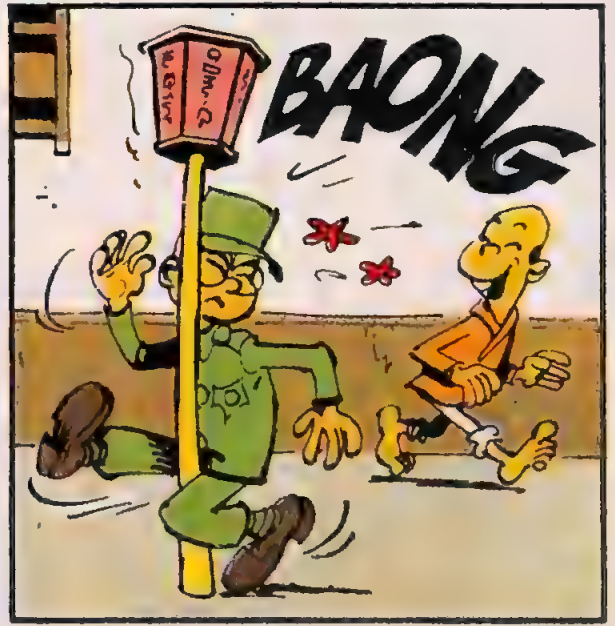
OP TIEN PAssEN VAN DE BEWUSTE HOGE MET STREPEN GAAT DE ELLEBOOG OMHOOG, DE HAND GAAT NAAR DE KLEP VAN DE PET EN DE GROET IS EEN FEIT! TSJAK!

DAARBIJ KIK IK DE BEWUSTE HOGE RECHT IN DE OGEN MET EEN DIEP GEVOEL VAN EERBIED EN TROTS!

BIJ HET VOORBINGAAN DRAAIT MIJN HOOFD OP DUSDANIGE WIJZE MEE DAT MIJN BLIK DE HOGE VOLGT EN...

BAONG

IK BEN TEGEN EEN LANTAARNPAAI GELOPEN. EN JIJ, BESTE COLLEGA?

EEN PLATAAN!

IK TEGEN EEN BRIEVENBUS!

IK TEGEN EEN BOZE MENEER!

EN IK BEN IN EEN OPEN RIOOLPUT GEVALLEN!

DYLAN STARK

ROMAN VAN
PIERRE PELOT
ILLUSTRATIES
HERMANN

HOOFDSTUK

In Cuervo, als de mensen spreken over de tijd, die nog zo kort achter ze ligt, waarin Molve en zijn revolvermannen de streek terroriseerden, zijn ze meestal in twee opgewonden partijen verdeeld : zij, die denken dat Feise inderdaad een beroepsmoordenaar had laten komen en zij, die het tegenovergestelde denken. Maar zo gaat het in de wereld nu eenmaal altijd.

DE VERGISSING

Feise heeft altijd volgehouden dat hij niemands hulp had ingeroepen en vooral niet die van een beroepsmoordenaar. Stark beweerde gedurende de korte tijd, die hij in Cuervo doorbracht, met evenveel heftigheid dat hij geen killer was. Het geschreeuw van Feise, op het moment van zijn arrestatie, was uitsluitend bedoeld geweest om indruk te maken op de arbeiders, de winkeliers en de kleine boeren, die sinds het einde van de oorlog gebukt gingen onder de diktatuur van M. Strutges A. Molve. Maar er zijn

altijd mensen, die verder naar de waarheid gaan zoeken.

Het was alleen zo dat Rios en zijn aanhangers de dreigementen van Feise voor zoete koek aangenomen hadden. Ze vreesden dat er een opstand uit zou breken onder de bevolking. Feise had het

droevige voorbeeld gegeven door Molve op straat aan te vallen toen die zijn huis verliet met een flinke stapel dollars op zak, nadat hij zijn «verzamelingsronde» gedaan had. Als Feise dit buiten de stad gedaan zou hebben, dan hadden ze hem al lang zonder enige vorm van proces neergeschoten. Maar het was midden op het dorpsplein gebeurd. Alleen de justitie kon Feise tot de galg veroordelen. Naar zijn geklets over het bestaan van een

SLA OM

DYLAN STARK

VERVOLG

bende zou toch niemand luisteren, want het tegendeel zou bewezen worden met getekende papieren. En niemand kon aan een handtekening zien of deze afgedwongen was met de loop van een revolver. De winkel van Feise zou dan het eigendom worden van Molve, want Feise zat tot zijn nek in de schulden. Er zou bewezen worden dat dit de reden van zijn aanslag was en over de praktijken van de bende zou met geen woord gerept worden. Ja, ze hadden geen ogenblik getwijfeld aan de komst van de vreemdeling en dit was een troef meer in de handen van Molve om Feise, de eigenwijze winkelier, te laten veroordelen.

De vreemdeling was gekomen. Hij was van Tucumcart op weg naar de rodeo in Santa Rosa en door gebrek aan geld was hij in Cuervo uit de trein gestapt. De vreemdeling had steeds beweerd dat hij meende dat Molve in gevaar verkeerde, en zijn ontvluchting zou geen ander doel gehad hebben dan hem te waarschuwen voor een aanslag. Rios had het onmogelijk kunnen vermoeden. Toen hij hem op het perron zag... Maar M. Struges A. Molve is gedood op het perron van een armoedig stationnetje, 't voorhoofd weggerukt door de kogel van een Colt 45. Hij werd gedood door een zwerver, die een dag eerder nog nooit van zijn bestaan gehoord had, nog nooit onder tirannie gezocht had en hem neerschoot om zijn eigen leven te redden.

Vreemd!

De eerste, die begreep dat de tongen na de dood van Molve niet meer in bedwang gehouden zouden worden, was Effield, de stationschef met de felblauwe ogen. In Cuervo weet iedereen nog hoe hij de «Cantina» binnen kwam stormen en schreeuwde dat er op zijn perron geschoten werd. En Odalpo heeft eindeloos vaak verteld hoe Book, stomdronken om zich zo voor te bereiden op het komende proces, van de toog weggerukt werd. Niemand is vergeten hoe ze toen naar het station renden, terwijl er overal geschoten werd. Sommige mensen beweren zelfs dat het gevecht uren geduurd heeft.

Dat is niet waar. Effield en Book hebben tegelijkertijd geschoten en Rios is geval-

len. De anderen hebben zich niet verzet. Ze zijn de volgende dag door rechter Alongahan veroordeeld en drie dagen later opgehangen op het Montoya-plein. Slechts één man had kans gezien spoorloos te verdwijnen, namelijk degene, die door Dylan neergeslagen werd in het hotel. En niemand heeft zich daar ooit druk om gemaakt.

Er zijn er ook die beweren dat de uitbarsting toch gekomen zou zijn omdat de spanning te groot geworden was. Molve zou vroeg of laat toch neergeschoten zijn door het leger zwegers, dat hij onderdrukte. Vroeg of laat, ja... en misschien is dat ook wel waar...

* * *

Op die dag in augustus, even voor het ondergaan van de zon, heeft Dylan de «cantina» verlaten, omgeven door een menigte vrienden. Hij had glinsterende ogen en hij lachte vrolijk. Hij is op zijn paard geklommen en hij heeft nog enkele handen geschud. Feise was er ook: een kleine, magere man met een hoofd als een treurwilg, maar die dag lachte Feise ook.

— Dus je besluit staat vast, zei hij. Blijf je

niet hier, hombre? Ook niet één dag? Dylan schudde ontkennend zijn hoofd. — Nee, ik reis liever 's nachts, dat is beter. Overdag is het veel te warm.

— Natuurlijk, zei Feise.

En Dylan Stark ging weg.

Dat jaar werd de rodeo in Santa Rosa gewonnen door een lange mesties. Hij bleef drie minuten en veertig seconden lang in het zadel bij het berijden van een bronco. De winnaar van de vorige rodeo was een zekere Rios geweest. Hij was twee minuten lang in het zadel gebleven. De lange mesties — hij heette Stark — weigerde de prijs, die bij de overwinning hoorde. Toch scheen hij geen cent op zak te hebben. Het leek wel of hij van het andere eind van de wereld gekomen was, enkel en alleen om in Santa Rosa drie minuten in het zadel te blijven zitten. In feite weigerde hij de prijs niet. Hij was alleen nergens te vinden toen de prijzen uitgereikt werden. Ergens in de stad zat hij met een groep drijvers over vee te praten.

Een vreemde kerel.

EINDE

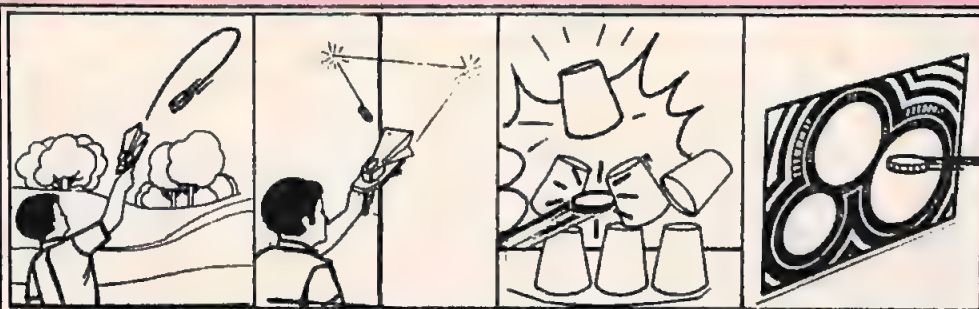

Het geschenk van de maand

MATTEL GEEFT ALLE
KUIFJESLEZERS DE KANS
OM TE BEWIJZEN DAT
ZE KWIEK EN
HANDIG ZIJN!
1000 GELUKSVOGELS
KRIJGEN VAN MATTEL
DE ZZZUM-IT!

DE ZZZUM-IT,
ZZZZOEMT!

BOOMERANG-
SCHOT! (De schijf
keert terug zoals een
boomerang).

Weer kaatst en...
keert terug!

Recht op doel!

Schijfschieten

Bij de ZZZUM-IT zit een folder boordevol ideeetjes die je een steuntje geven om te beginnen. Nadien laat je,
alleen of met je vrienden, je fantasie de vrije loop! VEEL PRET!

ALS
JEBIJ
DE 1000
EERSTEN
BENT DIE ON-
DERSTAANDE
BON INGEVULD EN
OP EEN BRIEFKAART
GEPLAKT RETOURNEREN
AAN: KUIFJE - GESCHENK
VAN DE MAAND, KRIJG JE
GRATIS DE SENSATIONELE
ZZZUM-IT, DE BOOMERANG-
REVOLVER EN GADGET VAN
HET JAAR 1971!
SCHIET OP! ZZZUM-IT!

ZZZUM-IT BON

NAAM .....
VOORNAAM .....
VOLLEDIG ADRES .....
..... POSTNUMMER .....

Plak op een briefkaart!
Alleen geldig in België

NIEUWE
KOLLEKTIE!

GRATIS

BIJ **Soleil** WASPOEDER!

Als je mama Soleil koopt, dan bekom jij die
kollektie prachtstukken. Er zijn er wel 200!

ZEG HET HAAR VANDAAG!

Soleil is een Lever waspoeder.

En natuurlijk staan er nog altijd Kuifje's punten op de dozen Soleil.

Reis Europa rond in kleuren...

...vanuit België, over Zwitserland en Frankrijk, naar Spanje.
Je ziet hun mooiste plekjes, leert hun geschiedenis,
kunst, folklore en andere wetenswaardigheden.
In prachtige - en gratis - kleurenfoto's, die je in de
Zwarte Kat-reisgidsen kan plakken.
Vraag je mams dat ze Zwarte Kat-koffie
koopt (die is lekker!). Je knipt
de chromopunten dan uit de
verpakkingen en je bent klaar
voor een boeiende
ontdekkingsreis!

Zwarte Kat

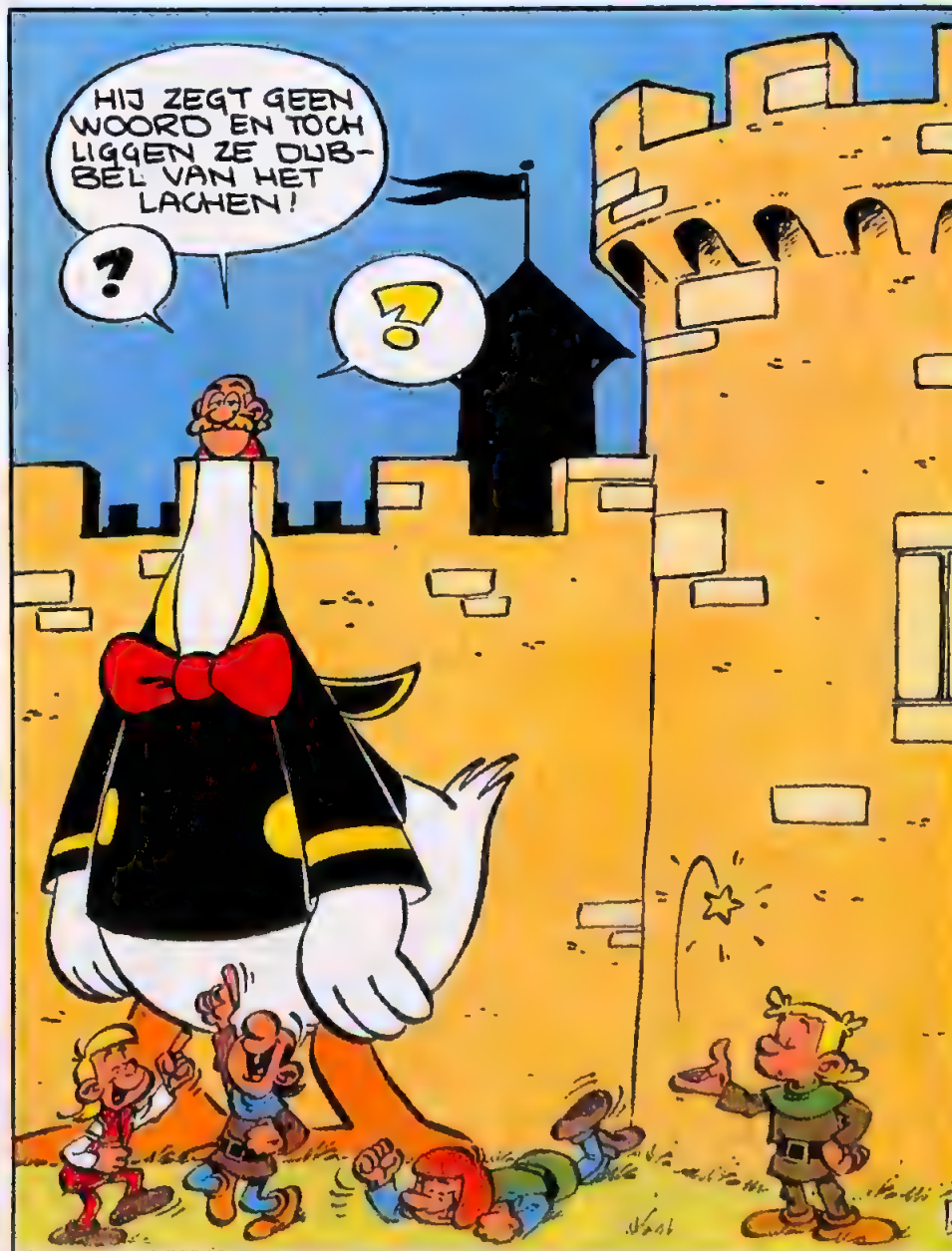
Kies uit de 10 gidsen bij:
Zwarte Kat-punten
P.H. Spaaklaan 17
1070 Brussel

ROBIN HOED

TURK
DEGROOT

Zon, zomer en zee.
 Zon in de lucht, zon op het strand
 en in de koele glazen CECEMEL.
 's Avonds met z'n allen in de pub
 Jerk, boogie en de laatste van Zappa.
 Vol gelach en gejoel. Echt tof
 als de échte CECEMEL, warm of koud!

Cécémel

EEN KWALITEITSPRODUKT VAN
 NUTRICIA

publiant: emad

2000 magazine

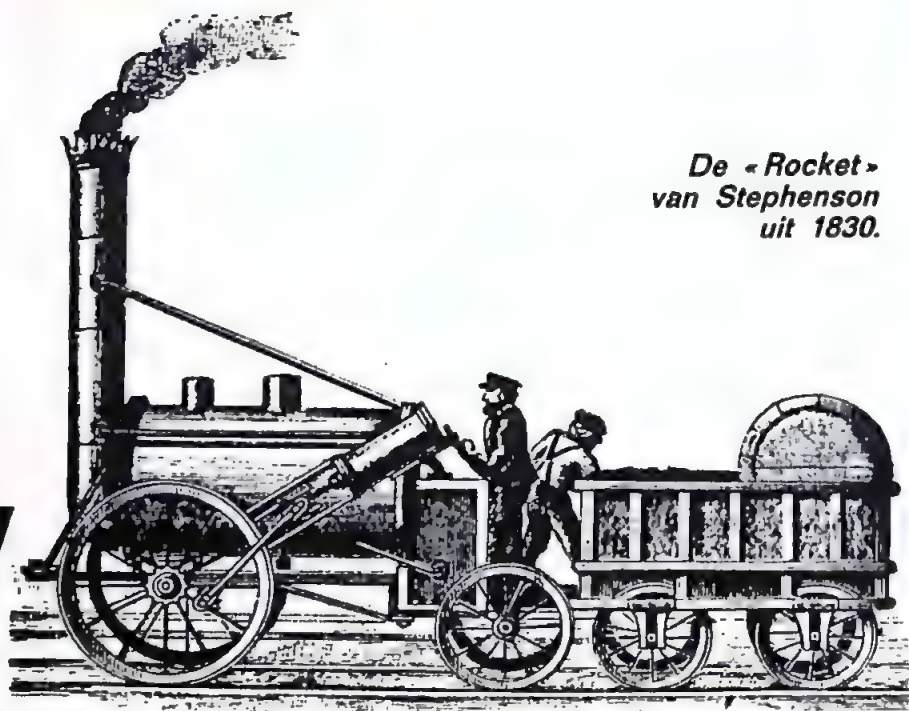
21

Ons dossier over de SPOORWEGEN

I

De «Rocket»
van Stephenson
uit 1830.

DE VEROVERING VAN EUROPA

De achtenswaardige meneer Huskinson uit Liverpool was een verwoed voorstander van treinverbindingen. Hij werd ook het eerste

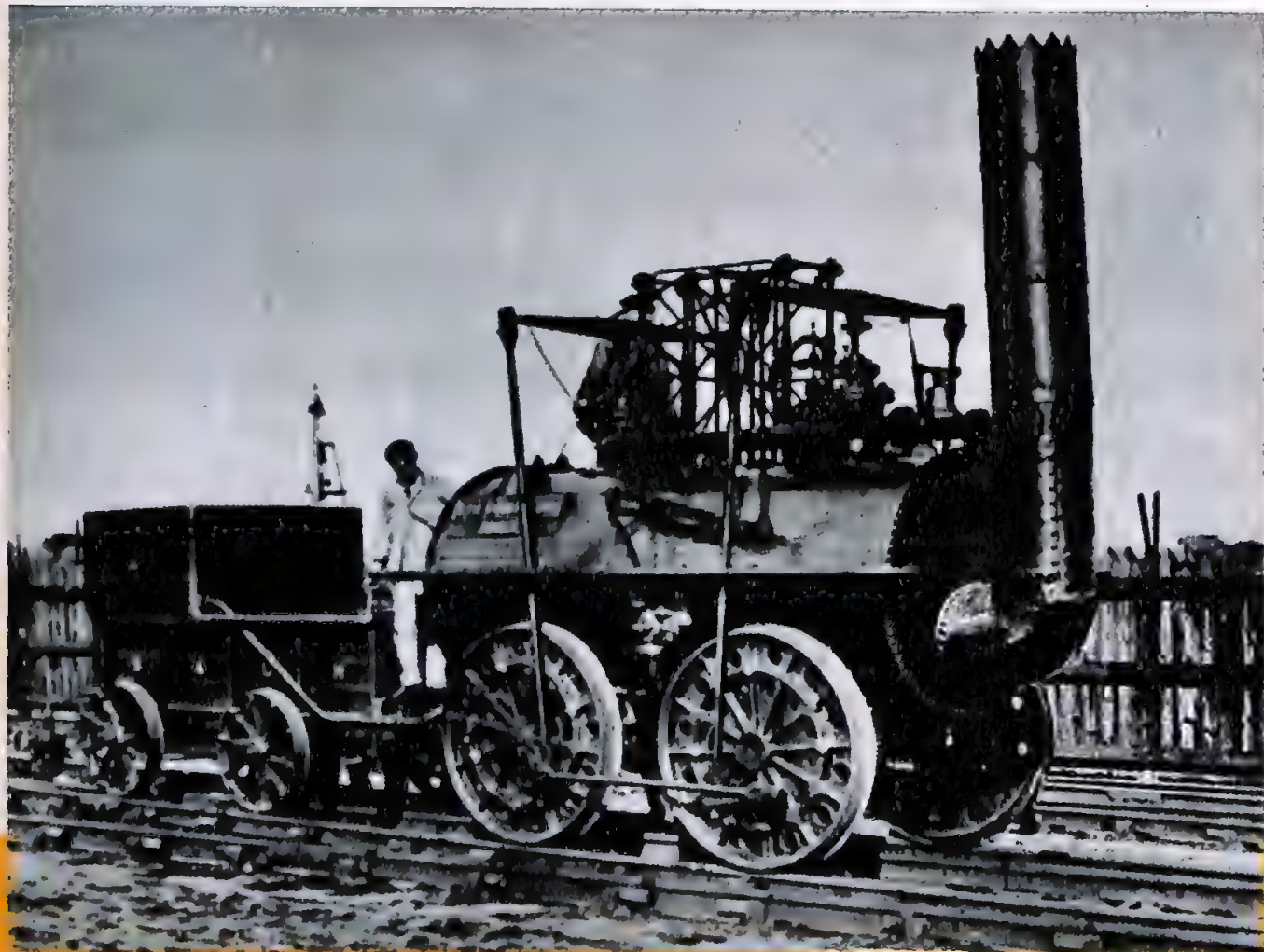
slachtoffer ervan op die bewuste 15e september 1830, de dag waarop de lijn Manchester-Liverpool officieel open gesteld werd. Toen hij zijn benen even wilde strekken bij de halte

van Parkside, merkte de heer Huskinson niet dat hij op de lijn in tegenovergestelde richting liep. Over die lijn zou de «Rocket», die van de andere kant vertrokken was, elk ogenblik binnen komen.

De wandelaars raakten in paniek toen het monster aankwam.

— Kom toch alstublieft! riep de hertog van Wellington, aanwezig als eregast van de maatschappij.

Meneer Huskinson struikelde en de «Rocket» ging over hem heen. Zwaar gewond werd hij in de officiële openingstrein gehesen. George Stephenson haalde alles wat hij kon uit zijn locomotief en bereikte een snelheid van 60 km. per uur — het wereldsnelheidsrecord in die tijd — maar toch overleed meneer Huskinson voor hij het ziekenhuis van Eccles bij Manchester bereikt had. Zijn dood bracht de polemieken tussen de tegenstanders van de spoorlijn (de eigenaars van rijtuigen en boten en onteigende grondbezitters) en de

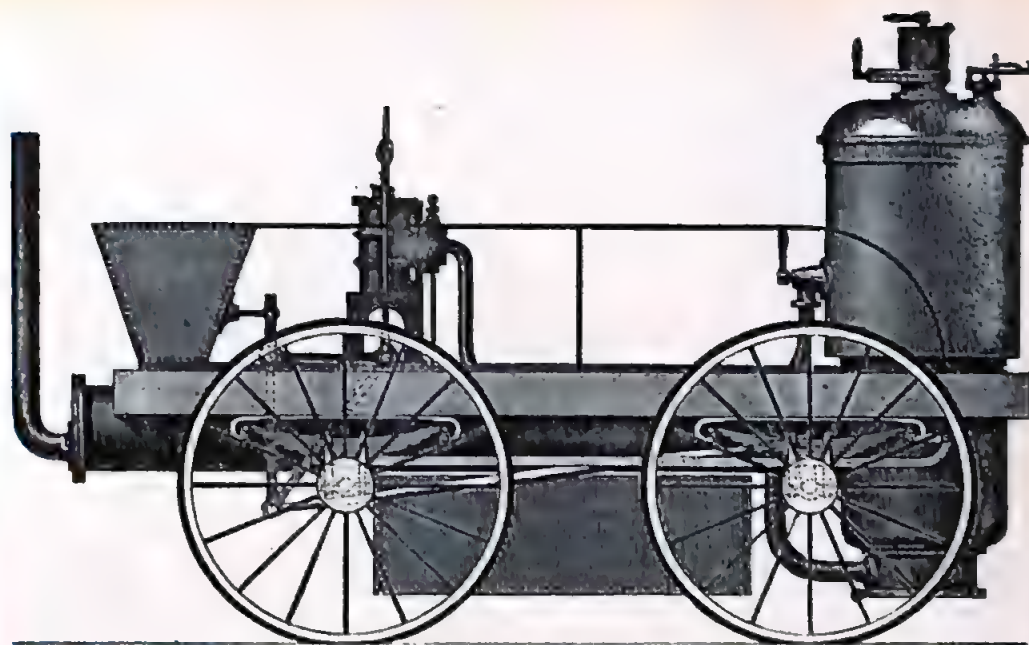
Op 27 september 1825 had de «Locomotion n. 1» de eer om de eerste wagons met inzittenden te trekken.

DANSEN OP DE RAILS IS VERBODEN!

Aan het spoorwegpersoneel van de eerste Franse spoorwegen werden zeer nauwkeurige richtlijnen gegeven. Het was streng verboden om in een rijdende trein te stappen. Het bleek erg kostbaar te zijn om je op de spoorbaan te verplaatsen en zelfs om deze «te voet, te paard of in een wagen» over te steken. De persoon in kwestie kon een minimum-boete van vijf frank krijgen als er sprake was van verzachtende omstandigheden zoals «dronkenschap, doofheid, blindheid of mankheid». Personen die er op betrapt werden dat ze speelden, dansten of dronken op de rails, moesten gezamenlijk een boete van minstens tien frank betalen (Richtlijnen van de maatschappij Saint-Etienne-Lyon, uit 1833).

Het statige uiterlijk van een locomotief uit 1829.

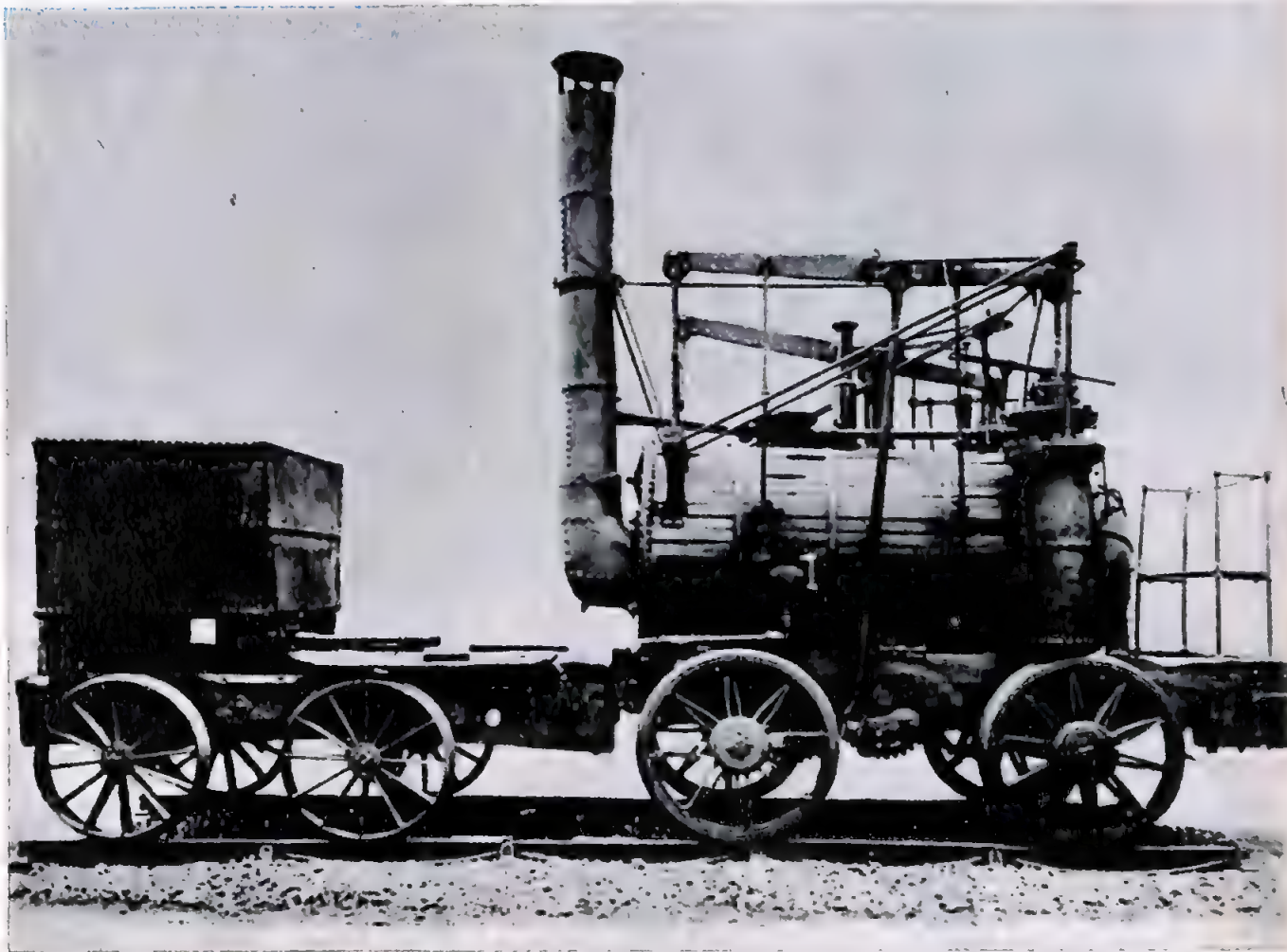
«Puffing Billy», een halve eeuw trouwe dienst!

voorstanders van de vooruitgang weer op gang.

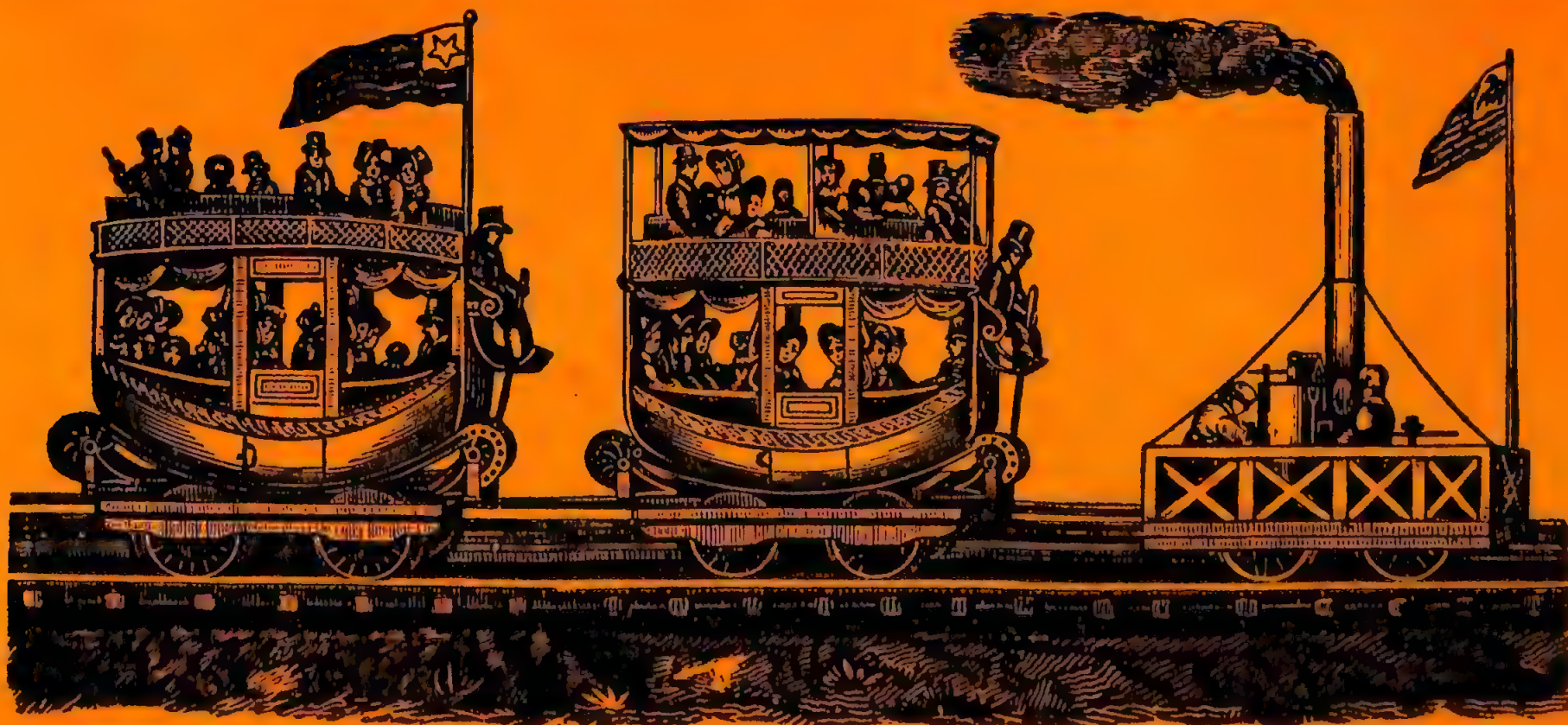
VERVOER OP RAILS

Eerst waren er paarden en wegen. Modderige, hobbelige en bochtige wegen, waar de karren en rijtuigen op hotsten en dansten. Verre van praktisch! Heel wat mensen trachtten nieuwe middelen van vervoer te vinden.

De industrie steunde op de kracht van veel paarden. Een bepaalde achterdocht kwam mee met een vinding, die van de duistere mijngang in het daglicht kwam: de spoorstaaf. Al in de 16e eeuw reden in de mijnen kleine karretjes over houten rails. Een nadeel was dat de rails zeer snel uitsleten en dat het vernieuwen ervan erg veel geld kostte. Gedwongen door een gebrek aan opdrachten voor zijn gieterij, dacht een zekere Reynold u-vormige rails uit die hij op houten dwarsliggers bevestigde.

Vervolg tweede deel zie verder ►

BIJ ONS DOSSIER OVER DE SPOORWEGEN

EEN ZWARE OPGAVE!

Een treinreis was voor de eerste waaghalzen een zware opgave!

— De wagons waren op heel eenvoudige wijze achter elkaar gehaakt en ze stootten wel zeer onzacht tegen elkaar bij het remmen, het wegrijden en het stoppen.

— Tijdens de reis werden de reizigers voortdurend heen en weer geschommeld, uitgezonderd in de derde klas want daar zaten de reizigers zo dicht op elkaar dat ze de bewegingen van de rijtuigen onmogelijk konden volgen.

— Verwarming bestond nog niet. Tegen 1840 waren kruiken met heet water gevuld verkrijgbaar voor reizigers in de eerste klas. Natuurlijk moest het snel afkoelende water regelmatig vervangen worden. Tegen het einde van de vorige eeuw werd een door stoom van de locomotief gedreven verwarmingssysteem algemeen verbreid.

— Olielampen voor twee compartimenten waren buiten aan de elegante berlines van de eerste klas bevestigd. Het licht was veel te zwak. En door de veelvuldige schokken ging het licht vaak uit of spatte de olie over de reizigers. Het werd een gewoonte dat reizigers hun eigen

kaars meenamen tijdens de reis. Gasverlichting kwam rond 1870, in 1900 gevolgd door elektriciteit.

— De spoorwegmaatschappijen deden lange tijd niets voor het gerief van de reizigers, hoe lang het af te leggen traject ook was. Speciale wagons werden tenslotte achter aan de trein bevestigd en de reizigers konden zich tijdens het oponthoud op een station naar deze wagons begeven. Als de trein vertrok zaten laatkomers of de laatste mensen uit de rij in deze wagons vast tot de volgende halte.

— Het controleren van de kaartjes vereiste acrobatenwerk. Tijdens de reis moest de kaartjesknipper van de ene wagon naar de andere gaan door met zijn voeten over een ijzeren richel te schuiven en zich vast te houden aan een staaf boven aan de wagons. De eerste wagons waren in het begin uitsluitend van opzij toegankelijk. Elk groepje reizigers zat er zijwaarts in en was, direct na het vertrek van de trein, opgesloten. Onder Amerikaanse invloed namen de Europese maatschappijen het systeem over van wagons met een middengang bereikbaar via een platform aan de uiteinden, zodat de passagiers in de verschillende compartimenten contact met elkaar konden hebben.

Veel jolijt... beleef je altijd...

... tijdens zo'n tochtje met je leuke Honda brommer. Een Honda, dat is een lijn-met stijl waarnaar men bewonderende blikken werpt. Een Honda, dat is keurig en netjes zodat ook je nieuwste hippe kleren smetteloos blijven. Een Honda, dat is in alle omstandigheden handig: brengt je naar school, vergezelt je op uitstapjes met je makkers, verleent je een zalig vakantiegevoel het hele jaar door. Een Honda, dat is een zuinige zaak, zelfs voor een jeugdig budget: 100 km met 'n Honda - slechts voor zo'n tiental franken. Hoogsteenvoudig: de kostprijs van een Honda haal je er snel uit met al die besparingen. Kies jouw Honda: Amigo (de handige vriend nr 1), de sportieve CD 50 en PS 50 K of de DAX 50, die sakkerse rakker die voor geen enkel terrein terugdeinst... Zodra je 16 bent mag je deze brommers besturen. Ze werden ook uitgerust met de 4-takt motor op pure benzine! Veel jolijt beleef je altijd... met dit vrolijk viertal!

HONDA
'S WERELDS GROOTSTE
FABRIKANT VAN BROM- EN
MOTORFIETSEN.
GRATIS:

Een geïllustreerde handleiding
betreffende de gehomologeerde
Honda bromfietsen „+ 16 'jaar" volgens de
nieuwe wet. Plak deze coupon op een brief-
kaart gericht aan: HONDA MOTOR N.V.,
WIJNGAARDVELD 1, 9300 AALST.

Ons dossier over de SPOORWEGEN

VERVOLG

Geen onderhoudskosten, vermindering van de wrijving dank zij de verbetering van het gladde oppervlak wat een grote bezuiniging aan trek-middelen, d.w.z. aan paarden betekende. Nu hoefde deze edelste verovering van de mens nog slechts vervangen te worden door... stoom!

DE SPOOKPAARDEN

Cugnot nam proeven met zijn stoomwagen en het eerste autoongeluk gebeurde (doordat zijn stoomwagen tegen een muur terecht kwam). Andere belangstellenden gingen het probleem bestuderen. Murdoch, een

In de films is dit al vaak vertoond: de post wordt per trein vervoerd. De zak wordt aan een paal langs de spoorlijn bevestigd en wordt onder het rijden door de beampte van de postwagen meegepakt...

leerling van de bekende Watt, nam proeven met een eerste locomotief, die op de Engelse wegen reed. Links dus. Een verbazingwekkend schouwspel: het monster reed door het nachtelijke Cornwall terwijl er enorme vlammen uit een reusachtige schoorsteen spoten en het ding een ontzaglijk kabaal maakte. Een geestelijke uit de streek kwam de verbazingwekkende verschijning tegen en rende weg, schreeuwend als een gek:

— *De duivel zit me op de hielen!*
Een mijnningenieur, Richard Trevithick nam het probleem opnieuw onder de loupe en zette in 1803 de eerste stoomlocomotief op rails. De locomotief werd door tandwieloverbrenging voortbewogen en kon een lading van vier maal zijn gewicht van vijf ton voorttrekken met een snelheid van acht kilometer per uur. De eerste officiële reis had plaats op 11 februari 1804 en daarna onderhield de locomotief regelmatig een dienst over 16 kilometer tussen de mijnen van Marthyr Till te Abercynan in Wales. De kranten voelden de geschiedenis voorbij gaan...

— Het is niet onwaarschijnlijk dat het aantal paarden in het koninkrijk sterk

verminderd zal worden, werd in een van de kranten verzekerd.

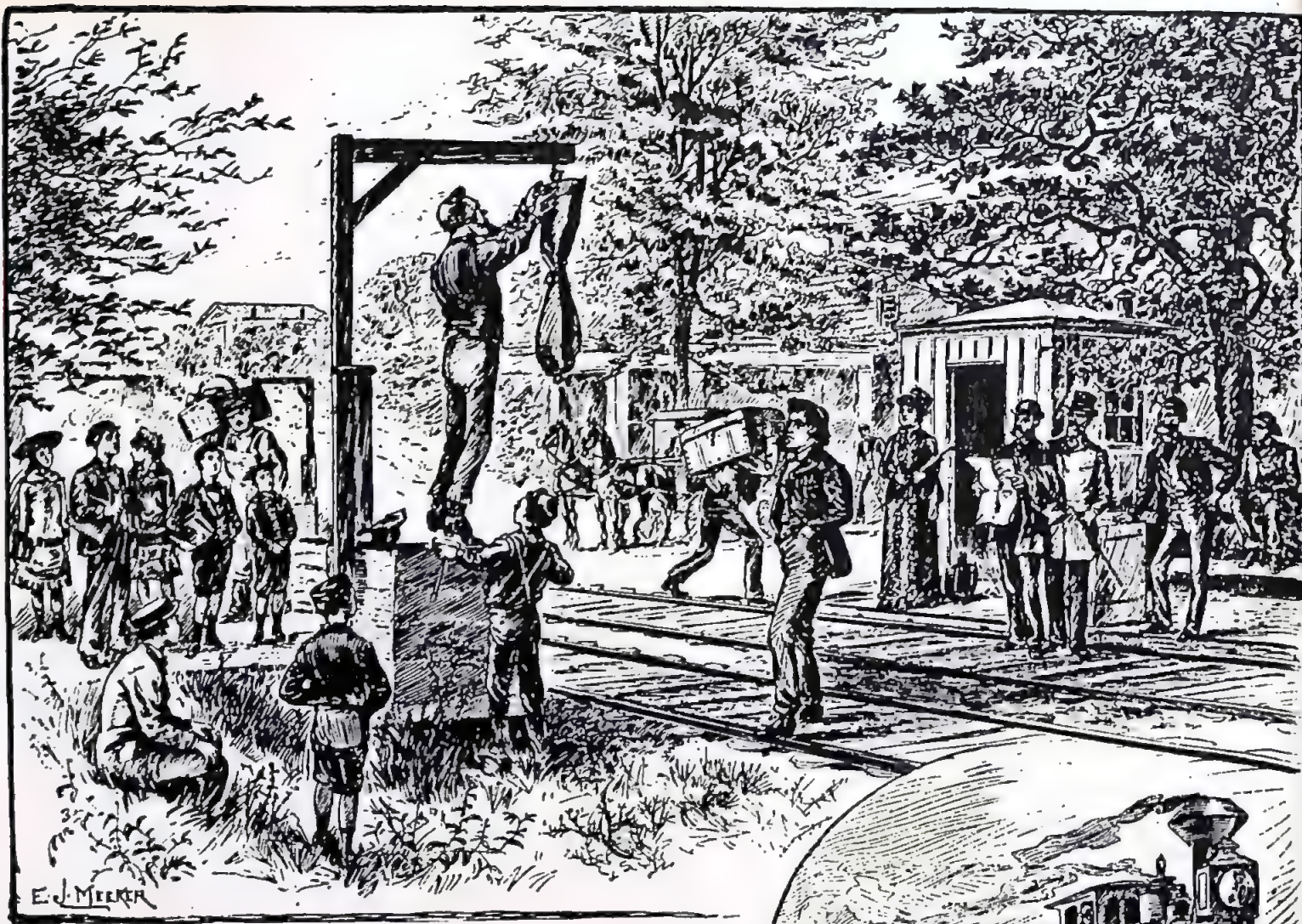
Dat was niet naar de zin van de rijtuigbezitters. Gelukkig was het logge monster van die tijd te zwaar voor de toenmalige rails waardoor de lijn regelmatig verzakte.

PROBEER ME MAAR TE GRIJPEN

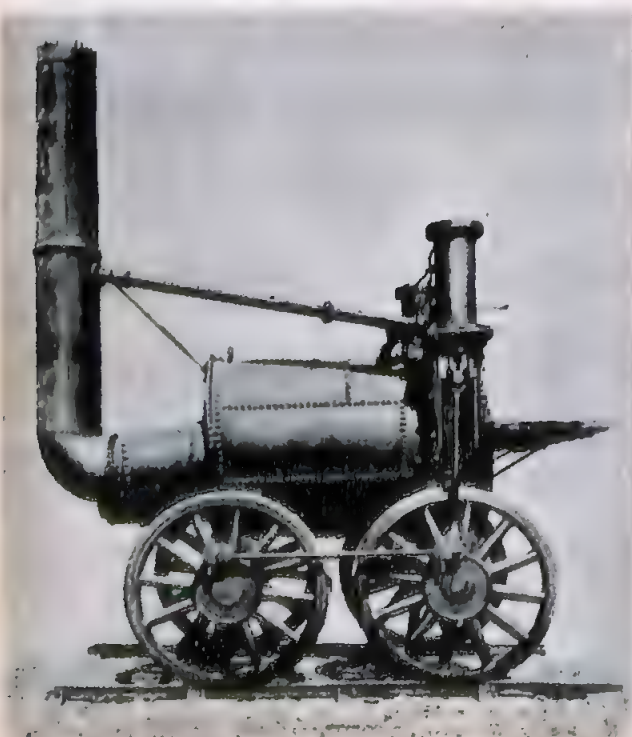
De attractie van Euston Square in Londen werd in het daarop volgende jaar geleverd door Trevithick. Op een cirkelvormige lijn draaide zijn nieuwe locomotief «Catch me who can» (Probeer me maar te grijpen!) met een landauer er achter vele rondjes. Waaghalzen konden er voor een shilling plaats in nemen. De proefneming liep volkomen uit de hand toen de rails het begaven onder het gewicht van de indrukwekkende locomotief.

GEEF HET VOORAL NIET OP!

Een Engelsman geeft zich niet gauw gewonnen. De tegenslagen van Trevithick riep de wedstrijdgeest wakker. John Blenkinsop, de directeur van de mijnen in Middleton, bij Leeds, verbond zijn mijnen met Leeds (over 5,5 kilometer) door een spoorweg, waar zijn «Prince Regent» over

De « Sans Pareil » (zonder gelijke) was inderdaad heel uitzonderlijk. De locomotief deed in 1829 mee aan een wedstrijd.

DE KLASSEN

De berline eerste klas zorgde voor een toppunt aan luxe met beklede banken, ramen, die eventueel open konden en gordijnen!

De tweede klas had eerst eenvoudige karren met banken onder een vrij laag dak, wat zeer nadelig was voor de hoog opgestoken kapsels. De karren werden later voorzien van beklede zitplaatsen en nog later werden de wagons, die aan de zijkant open waren, vervangen door gesloten wagons. Gedurende bepaalde tijd werden dan afwisselend voor de zomer en de winter de open en gesloten wagons gebruikt zonder rekening te houden met het feit dat de natuur voor verrassingen kan zorgen.

De derde klassen (en zelfs de vierde klassen op sommige lijnen) waren goedkoper dan een reis met de postkoets over hetzelfde traject. Dit waren open wagons met houten banken, waar de rook van de locomotief vrijelijk rond wolke om nog maar niet te spreken van de «vrijheden» die de natuur zich soms veroorloofde.

Alhoewel veel medici een treinreis in de open lucht als zeer gezond kenschetsten, werden er veelvuldig acties gevoerd om de wagons overdekt te krijgen. Dit gebeurde geleidelijk aan en schakelde de derde klas ongeveer gelijk met de tweede.

(documentatie van de Belgische Spoorwegen).

reed; een mooie locomotief met een gewicht van 5 ton, die 90 ton vracht voort kon zeulen met een snelheid van 6 km. per uur.

In 1813 ontwierp een zekere Brunton de eerste «ontploffings»-locomotief. Twee exemplaren van dit type gingen tijdens de proefritten aan splinters. De gang van het apparaat deed nog vreemd aan door twee dikke krukken, die zich achter de machine om beurten in de grond boorden en het apparaat op die manier voort duwden. Helaas ontplofte dit apparaat re-

gelmatig tijdens de proefnemingen! Hackworth en Hedley probeerden het in 1814 met «Puffing Billy», puffende Billy. Het bleek een succes te zijn. Een halve eeuw later pufte Billy nog altijd, al moest hij wel bij elke reis reserverails meenemen om de versleten exemplaren tijdens de tocht te kunnen vervangen. Acht kilometer per uur, vijftig ton aan gewicht er achter. En werkelijk bruikbaar, een mooi resultaat.

Yves Varende
(wordt vervolgd)

Een van de eerste stations voor reizigersverkeer de «Groendreef» in Brussel aan het eind van het jaar 1830. Grote groepen mensen wilden zien hoe die moedige treinreizigers nu wel vertrokken. Het station was vaak het einddoel van een lange wandeling en er werd gedroomd over verre reizen, zoals nu nog een enkele keer het geval is op onze moderne vliegvelden...

Een peperkorreltje uit
de TIBETTON

Georges SIMENON

Aan boord van zijn jacht «De Ostrogoth» in de haven van Delfzijl, schreef Georges Simenon zijn eerste «Maigret» en tekende hem met zijn ware naam. En commissaris Maigret is in het Nederlandse taalgebied ongemeen populair geworden. Er is zelfs een Nederlandse studie verschenen van Dr. 't Hart «De Psychologie van Maigret».

Ook de TV maakte zich meester van Maigret en naast Jean Gabin is Jan Teulings een van de beste vertolkers van de commissaris. We mogen hier Wies Andersen in de rol van Lapointe ook niet vergeten.

Maar als we vandaag aan Georges Simenon denken, is het natuurlijk omwille van de titel van een van zijn eerste Maigret-boeken «L'Homme qui regardait passer les trains». De man die keek naar de voorbijrijdende treinen... Dat is een beetje Simenon zelf. Hij kijkt dromerig en toch scherp naar de trein die voorbij rijdt, naar de mensen die voorbij gaan. Niemand kan als hij de grijze hemel boven Parijs beschrijven, een druilerige herfstregen, een gore steeg, een klein stationnetje van ergens een verloren provinciestadje...

Ofschoon Georges Simenon al geruime tijd in Zwitserland woont, bezit hij nog altijd de Belgische nationaliteit. Hij werd geboren te Luik op 13 februari 1903, zijn vader was van Bretonse afkomst, zijn moeder van een Nederlands-Duitse familie. In 1922 kwam hij in Parijs terecht en publiceerde honderden verhalen in kranten en tijdschriften en romanetjes onder verschillende schuilnamen tot Maigret werd geboren. Simenon heeft meer dan driehonderd boeken geschreven en kreeg vertalingen in eenendertig landen! Volgende week stoppen we in de Tibetton een van de beste en wellicht dé beste Maigret-vertolker, nl. Jean Gabin.

LIBERTY

Georges SIMENON

TON en TINNEKE

DOOR

Uitgeverij

3 berlingots gratis

Overhandig deze bon aan uw kleinhandelaar, en U ontvangt een zakje met 6 berlingots tegen de helft van de prijs.

Bericht aan de HH. Handelaars. Nestlé N.V., garandeert U de terugbetaling van 9 F voor deze bon voor zover er aan de voorwaarden van de aanbieding voldaan werd.

NESTLÉ N.V.
Birminghamstraat 221,
1070 Brussel - H.R.B. 287.

Om de eerste van z'n klas te worden volstaat het niet de beste te zijn in geschiedenis, aardrijkskunde of wiskunde. Je moet ook gespierd zijn!

Dat kun je snel worden — evenals je broers en zusters — door elke dag STRONG te gebruiken. Het is het meest verkochte mini-turnapparaat in België. Het is ideaal voor de hele familie. Ook je ouders zullen er een voor zichzelf willen! Want dit apparaat doet de 520 spieren van het lichaam bewegen. Oefen er regelmatig mee en je bent nooit ziekelijk, je bent goed ontwikkeld, houdt je flink recht, je bent de sterkste tijdens de speeltijd en... je wordt benijd door al je vrienden. Het is wél verdiend, dat STRONG de gouden medaille veroverde op het Uitvinderssalon van Brussel.

Wil je alles weten over STRONG, en tevens gratis een kleurenfolder ontvangen, stuur ons dan vlug onderstaande bon terug.

Of neem je ouders mee naar een van de winkels die op deze lijst staan.

STRONG

gratis bon:

Stuur mij gratis per omgaande, de documentatie die STRONG toont op natuurlijke grootte en die me in kleur uitlegt welke de voordelen zijn wanneer jongeren van 7 tot 77 jaar 'm gebruiken. Ik voeg 2 postzegels bij van 3,50 fr. voor verzendkosten onder gesloten omslag.

Naam: .....
Adres: .....
Postnummer - Woonplaats: .....
DYNAM-BELGIE
J. B. Vandercammenstraat, 6-1160 Brussel

LIJST DER OFFICIELE VERDELERS.

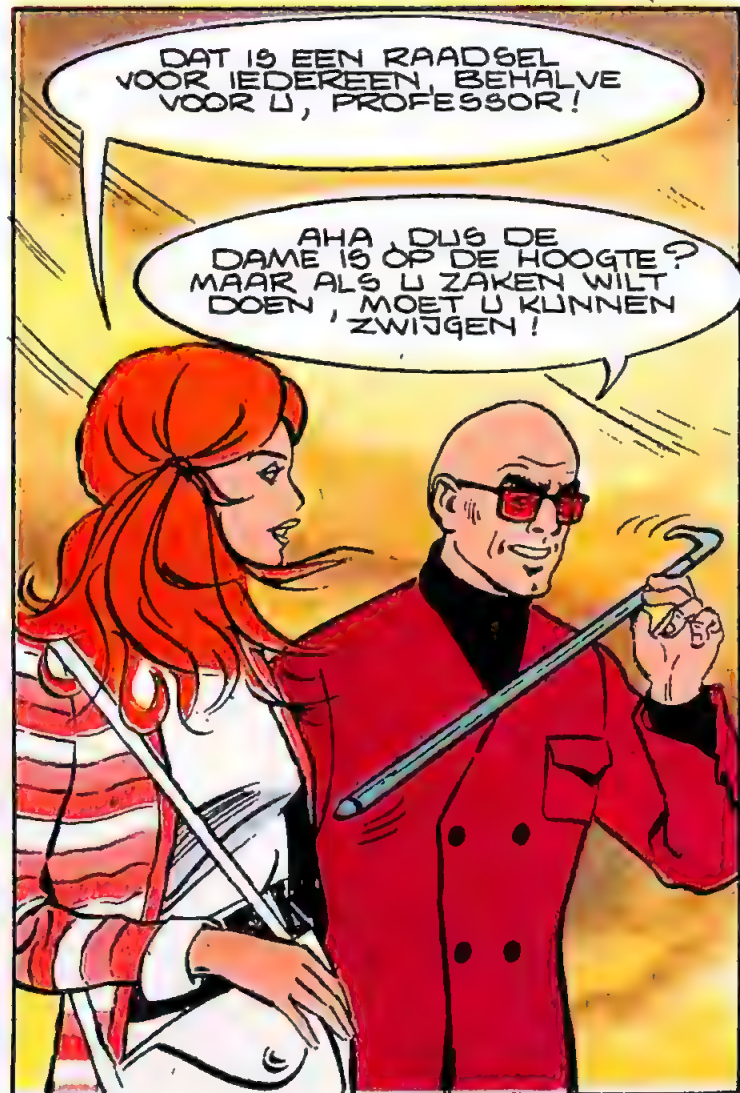
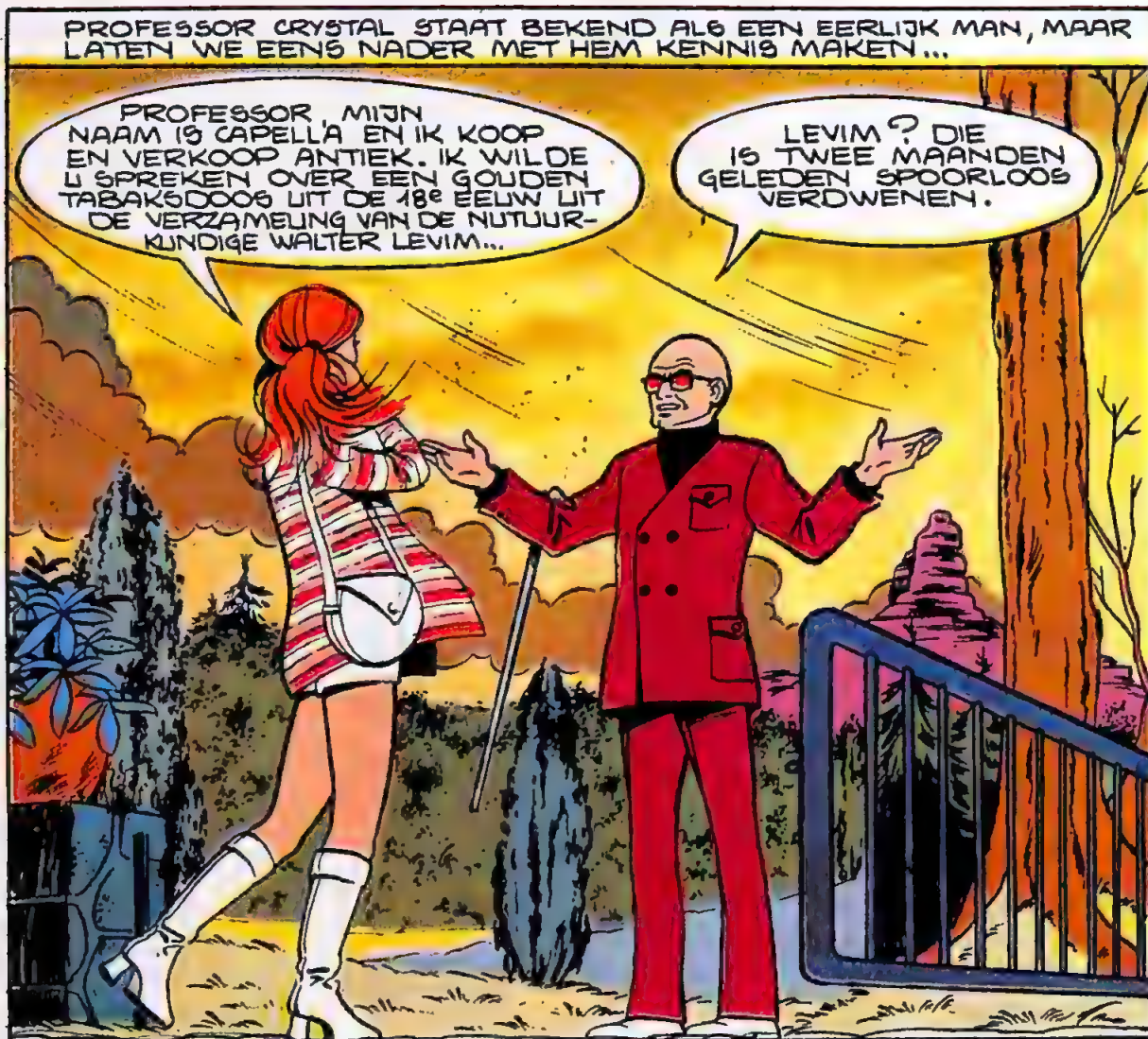
DIRK MARTENS, Lange Zoutstraat, 28-33 9300 Aalst - T. 063/240.80	VAN SCHELLE Sports, Stormstraat, 24 1000 Brussel - T. 02/18.41.25
BRAINE Sports, Frankrijklei, 41 2000 Antwerpen - T. 03/32.47.63	VAN SCHELLE Sports, Koninggalerij, 1 en 3 1000 Brussel - T. 02/12.11.88
VAN SCHELLE Sports, Meir, 71 2000 Antwerpen - T. 03/32.44.55	VAN SCHELLE Sports, Charloisestwg., 3 (Stefaniaplein) 1060 Brussel - T. 02/38.11.77
DEL SPORTS, Kerkstraat, 16 8580 Avelgem - T. 056/647.83	PHARMABRUX, Luxemburgstraat, 42 1040 Brussel - T. 02/11.04.34
GILBERT Sports, Molenstraat, 7 8370 Blankenberghe - T. 050/43449	SPORT PLEIN AIR, Waverssesteenweg, 34 1050 Brussel - T. 02/12.29.15
STAELENS Sports, Kerkstraat, 137 8370 Blankenberghe - T. 050/41026	HONHON Sports, Alsembergaesteeweg, 648 1180 Brussel - T. 02/43.77.97
CATTYSE Sport, Academiestraat, 12 8000 Brugge - T. 050/333.02	DEL SPORTS, Kerkstraat, 7 9740 Gavere - T. 09/75.14.92
DE WALLENS Sports, Bergstraat, 38-40 1000 Brussel - T. 02/12.40.05	POL de SCHAMPELAERE, Bennesteeg, 20 9000 Gent - T. 09/25.35.24
DISY Sports, Louisalaan, 162-164 1050 Brussel - T. 02/48.64.78	VERLOOVE Sport, Lange Munt, 16 9000 Gent - T. 09/25.18.11
MILRAIN, Wolvengracht, 51 1000 Brussel - T. 02/17.91.77	DEL SPORTS, Stationstraat, 63 6780 Waregem - T. 056/630.29

ledeup

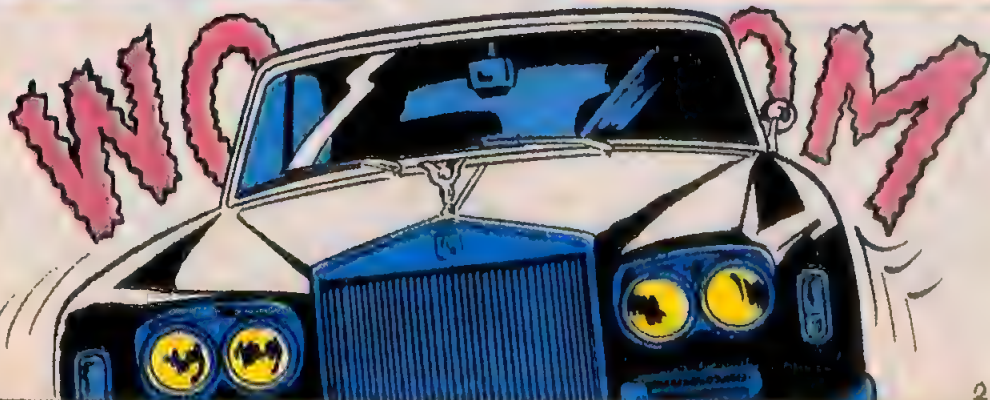
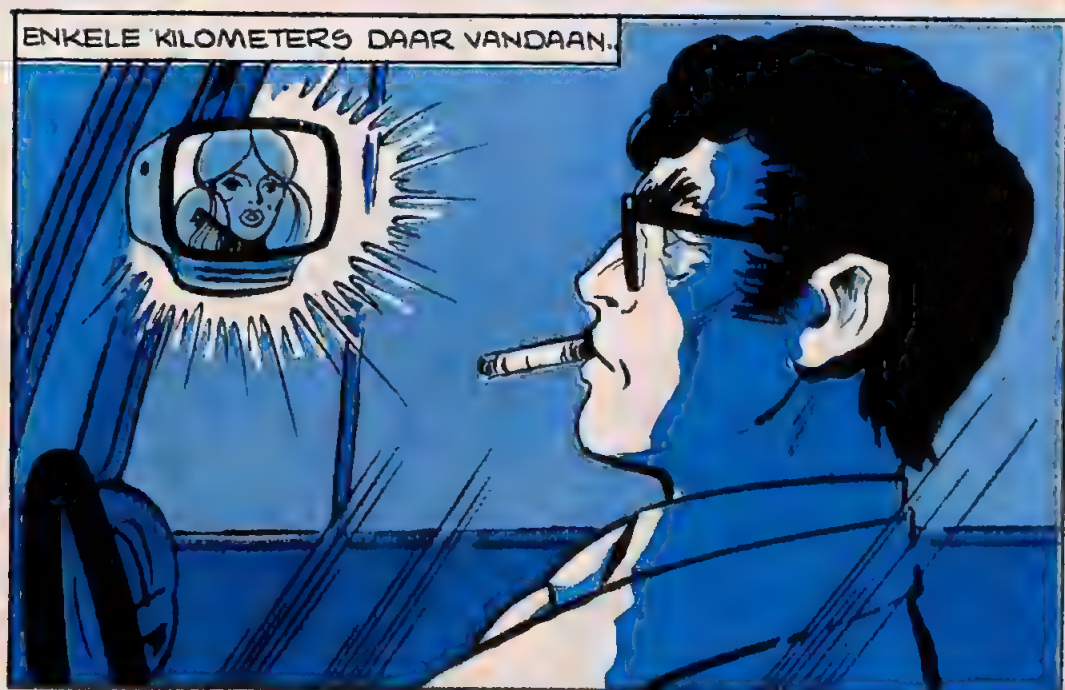
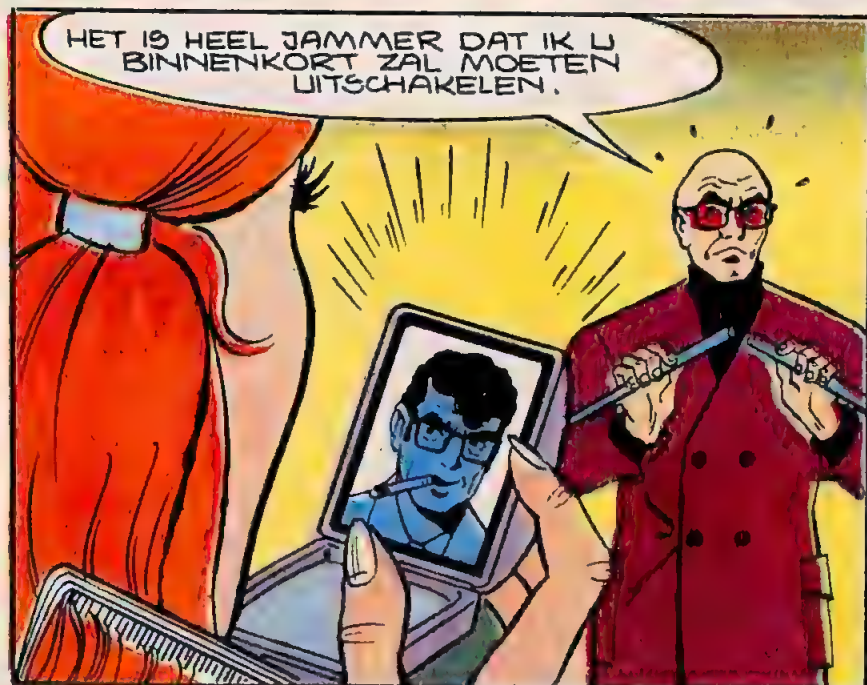
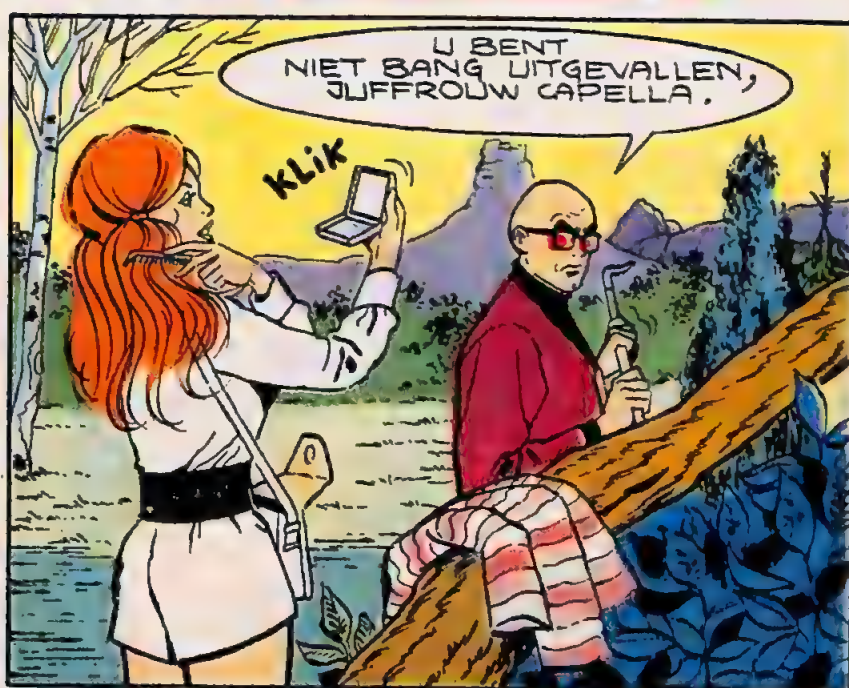
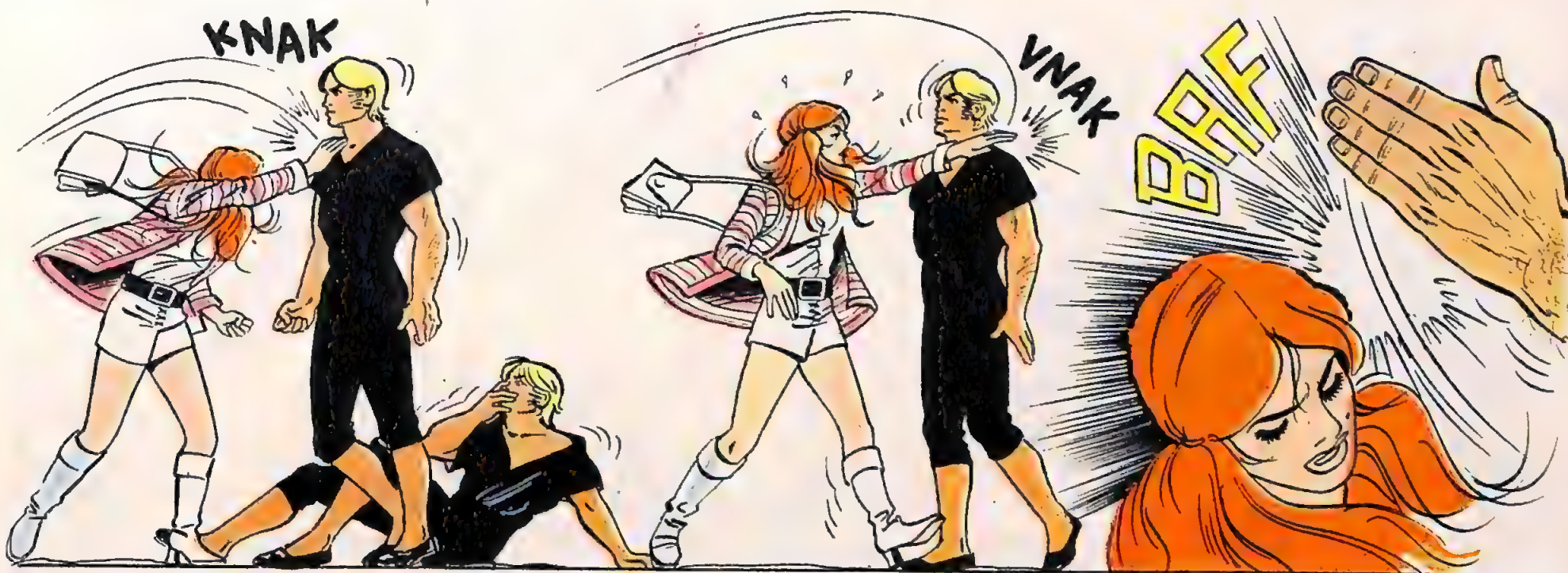

Mr MAGELLAN

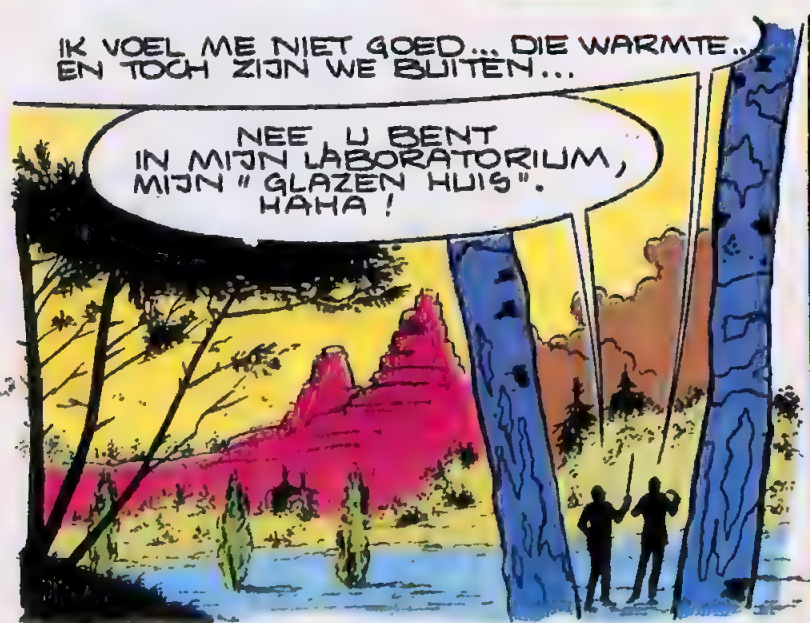
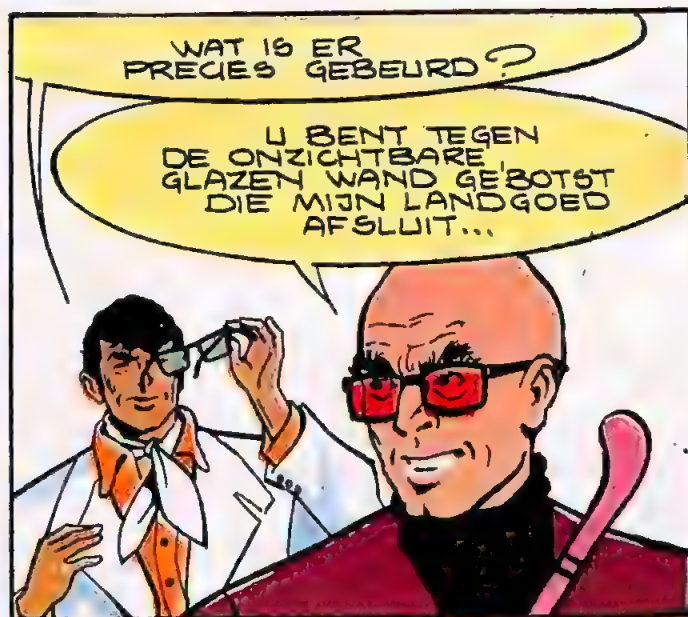
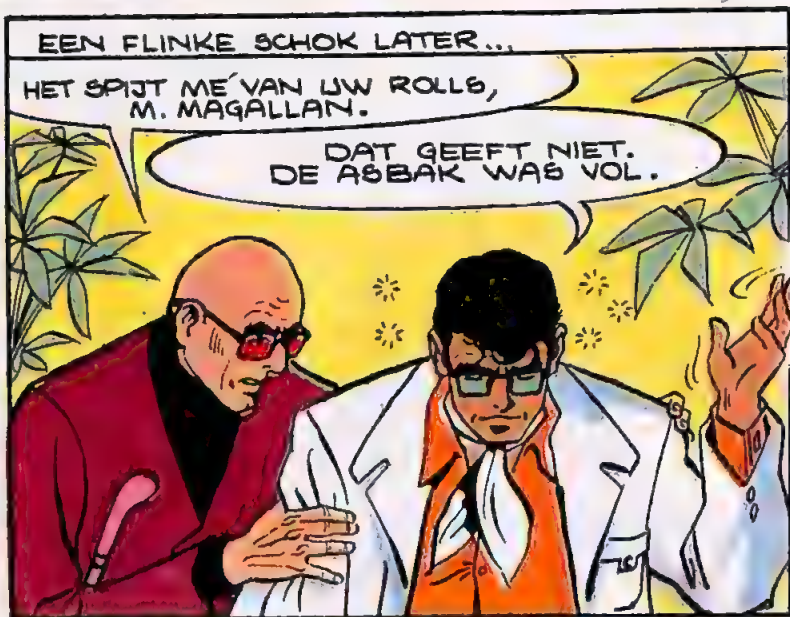
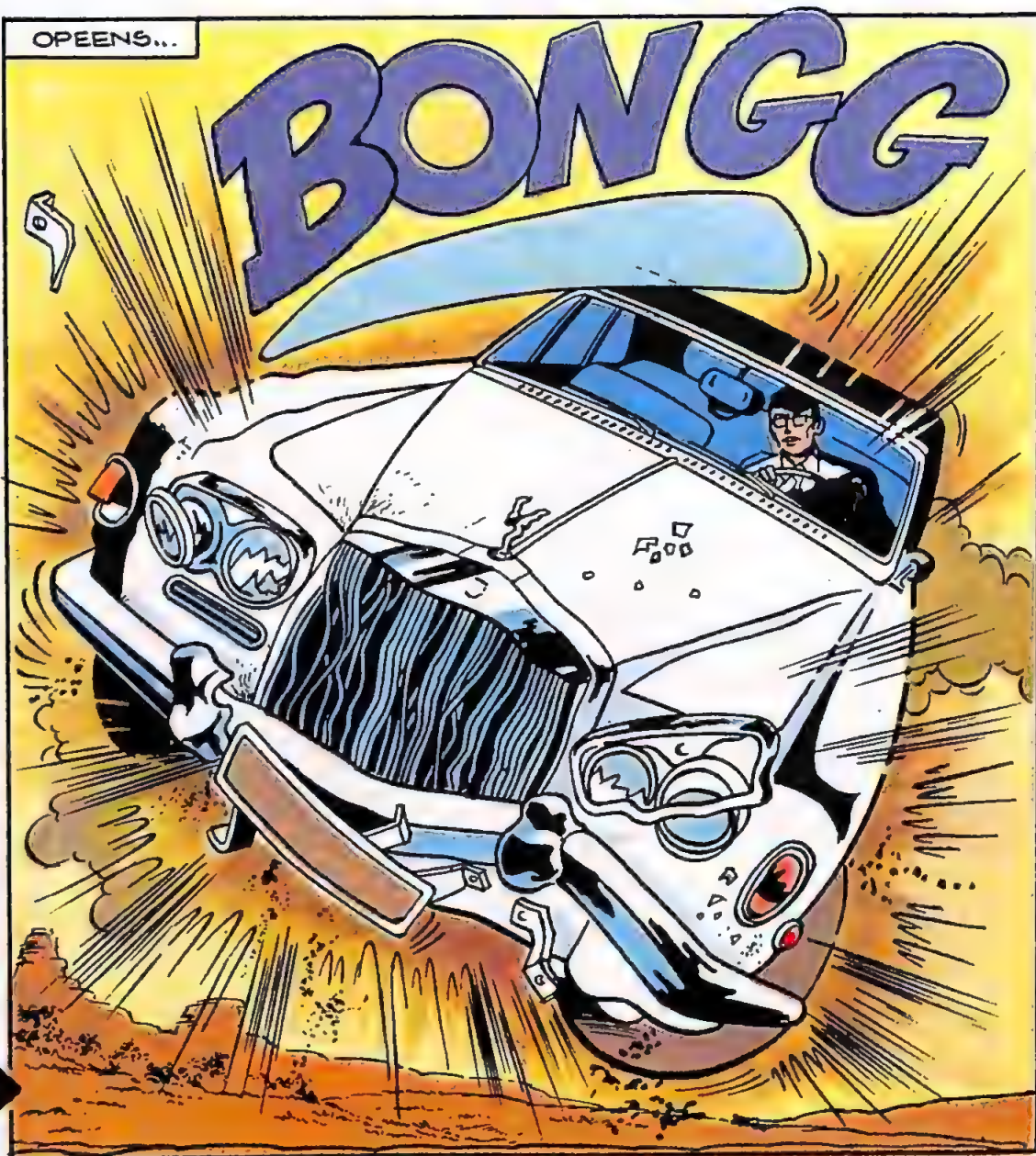
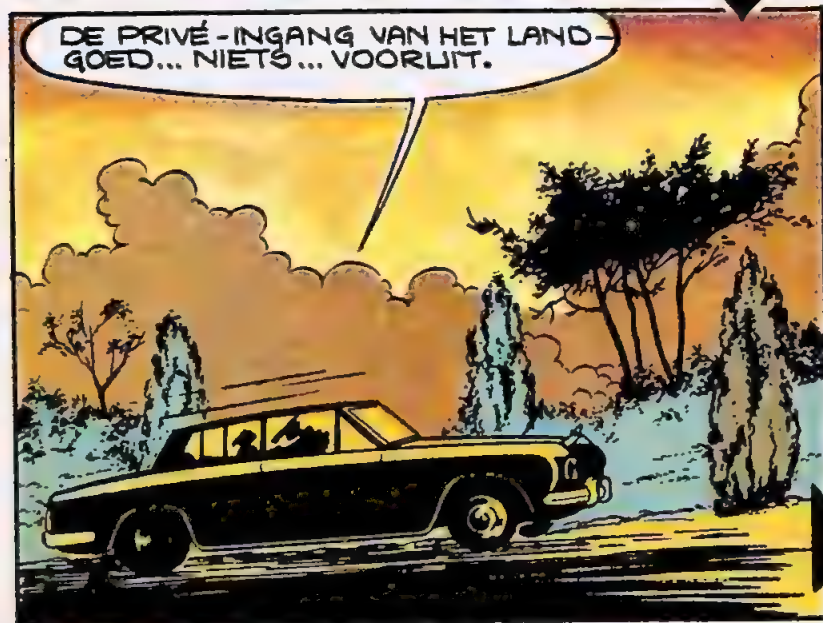
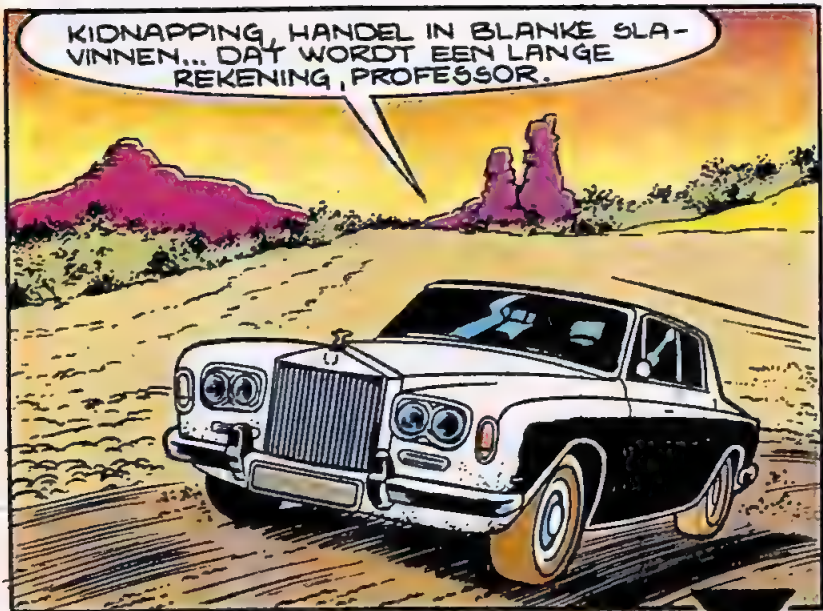
GERI
DUCHATEAU

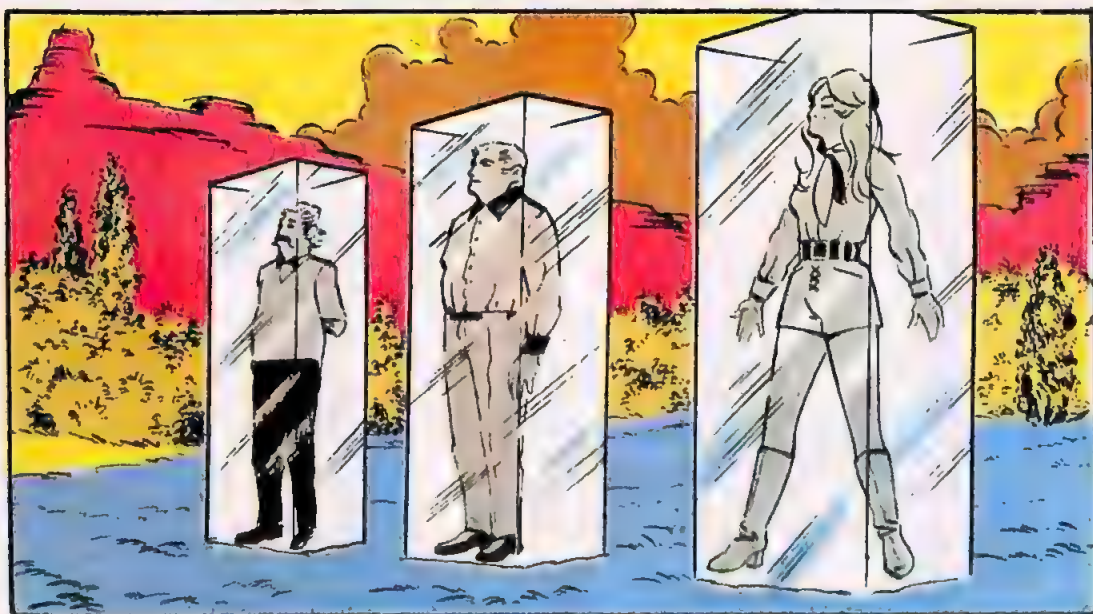
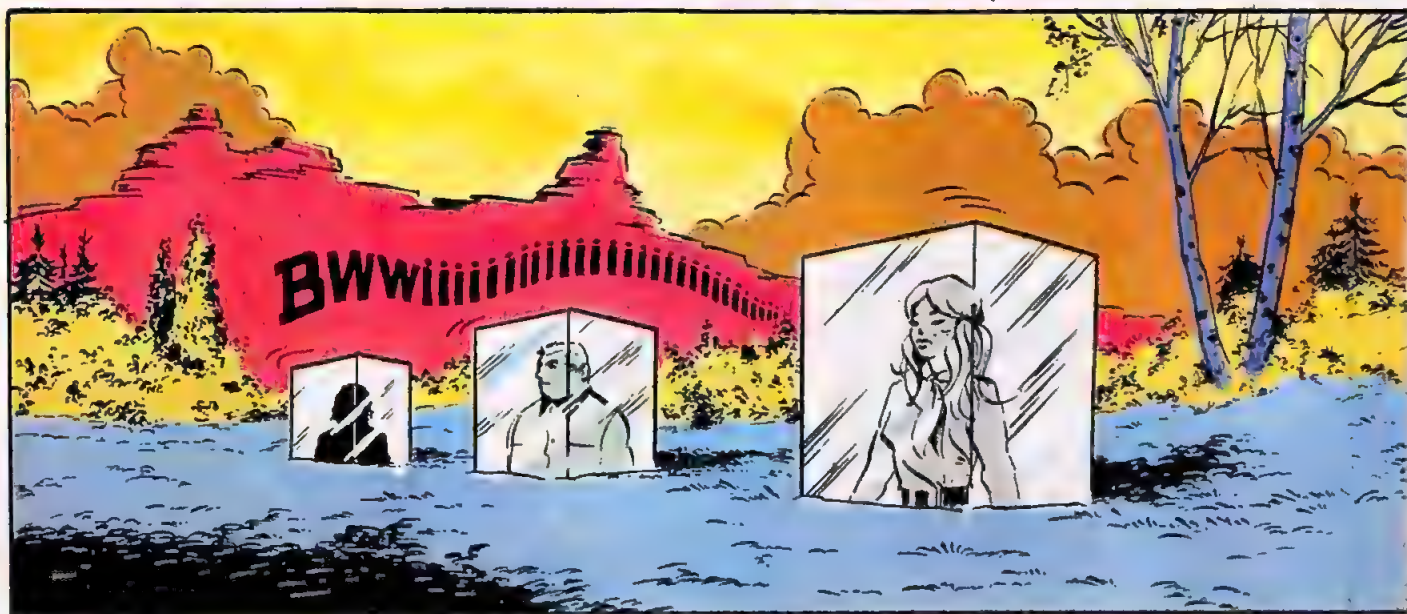
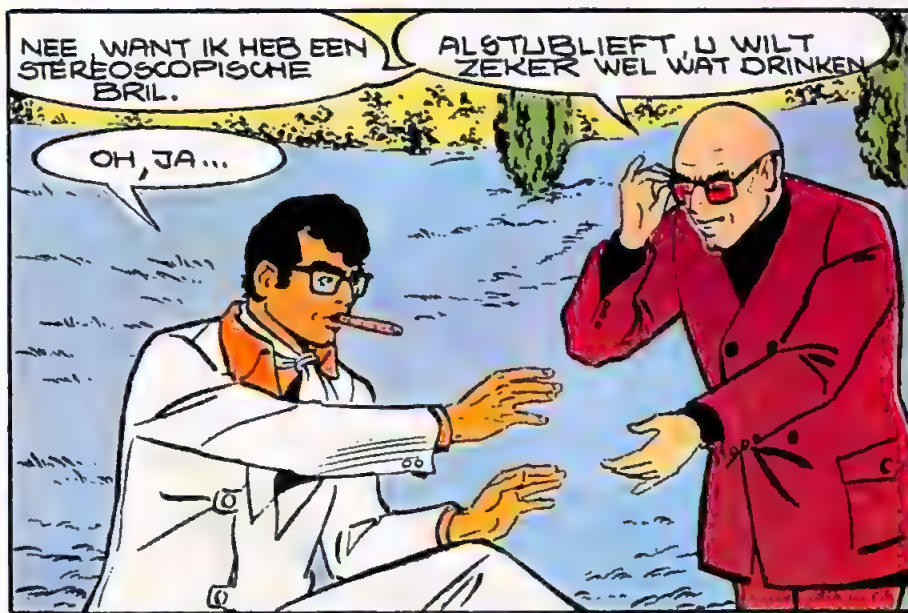

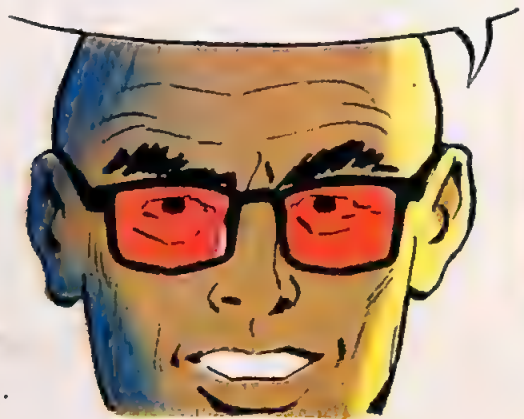

* VIP: VERY IMPORTANT PERSON: ZEER BELANGRIJK PERSOON.

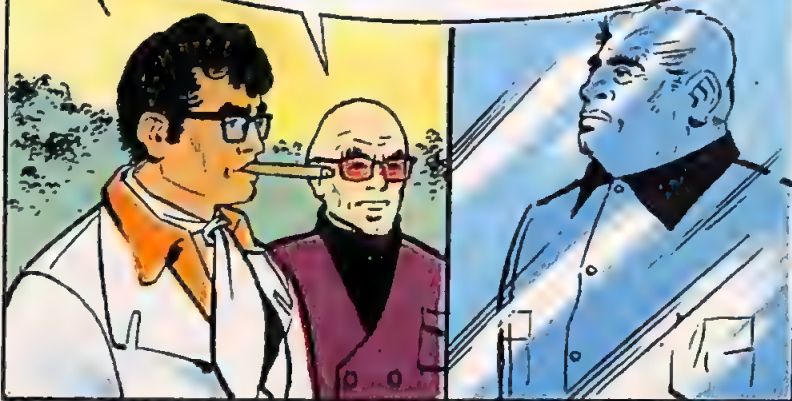

DE ONDERHANDELINGEN ZIJN
SOMS LANG EN IN HET BEGIN
VAN MIJN LOOPBAAN ALS
MODERNE SLAVENHANDELAAR
IS HET NOG WEL EENS GEBEURD
DAT DE KOOPTWAAR NIET MEER
VOLKOMEN VERS WAS...
MAAR TEGENWOORDIG ...

EN WIE IS DAT?

DAT IS JIM, DE
KNAPSTE BEROEPSSPION VAN
HET OGENBLIK.
VERSCHILLENDE MOGENHEDEN
DOEN HUN LITERSTE BEST OM HEM
IN HANDEN TE KRIJGEN.

EN DAAR IS UW
LIEVE CAPELLA. ZIET ZE
ER NIET SCHATTIG UIT?
ZO KOEL
EN SOPHISTICATED.

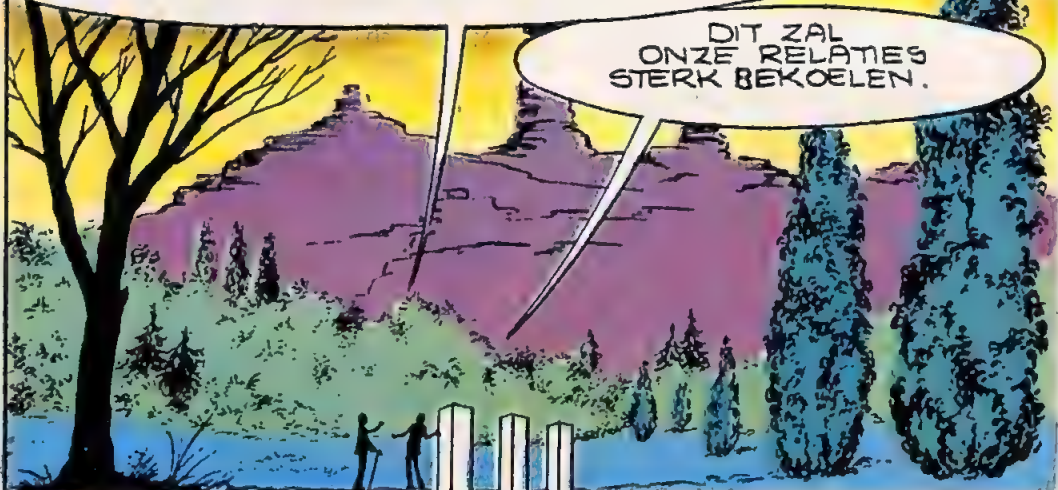

BRRR, DAT IS
IJSKOUDE.

HAHA. KNAPPE DAME
DIE HANDELT IN ANTIK EN IN
HAAR VRIJE TIJD AAN GEWICHT-
HEFFEN DOET. DAT ARTIKEL HAD
IN NOG NIET IN MIJN VERZAME-
LING. EN WAT U BETREFT,
MAGELLAN...

... U BENT EEN EERSTE KLAS AANWINST. EEN
INGENIEUR, DIE ZOVEEL OGTROOIEN OP ZIJN NAAM
HEEFT STAAN, ZAL HIER NIET LANG OVERWINTEREN,
DAT KAN IK U VERZEKEREN!

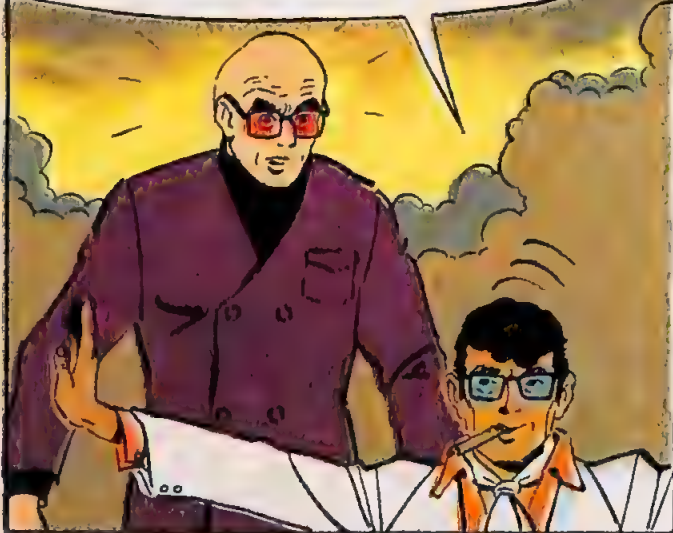

DIT ZAL
ONZE RELATIES
STERK BEKOELN.

HAHA! ZIET U DEZE THERMOSTAAT?
DAAR KAN IK ALLE CABINES MEE
BEDIENEN, OOK DE LIWE ALS
U ER EENMAAL IN ZIT.

GOED. MAAR EERST EEN PAAR
LICHAAMSOEFENINGEN.

OW!

HOP!

SUFFERD! MIJN
BRIL!

SORRY, IK ZAL HEM
VOOR U OPRAPEN.

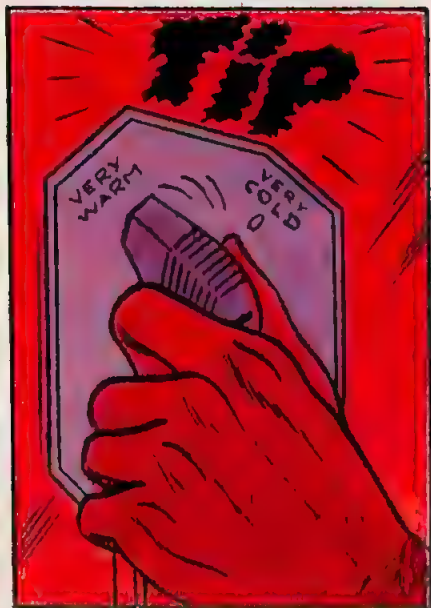
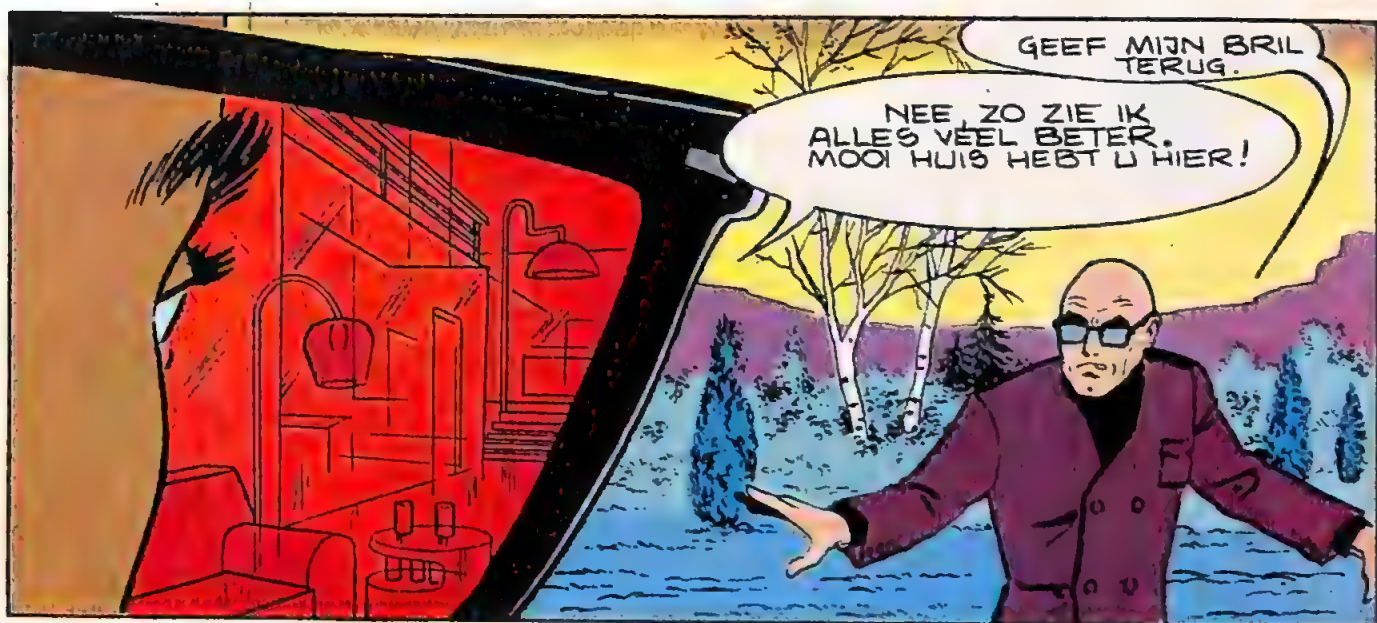

HUM
DANK U.

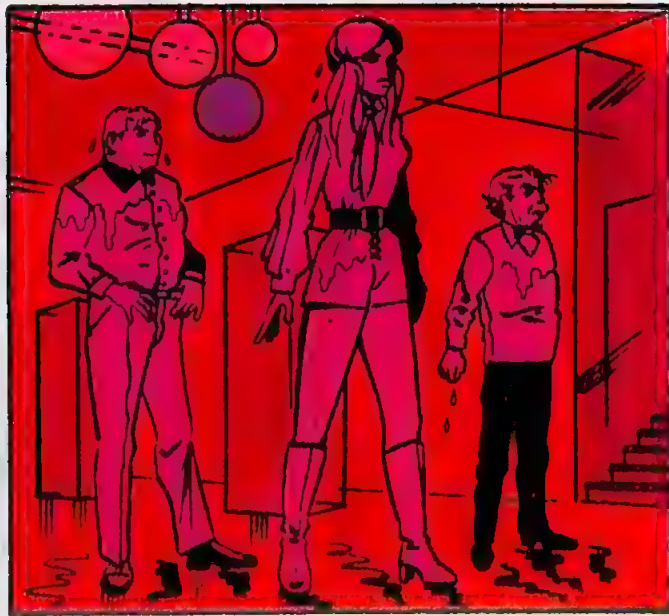
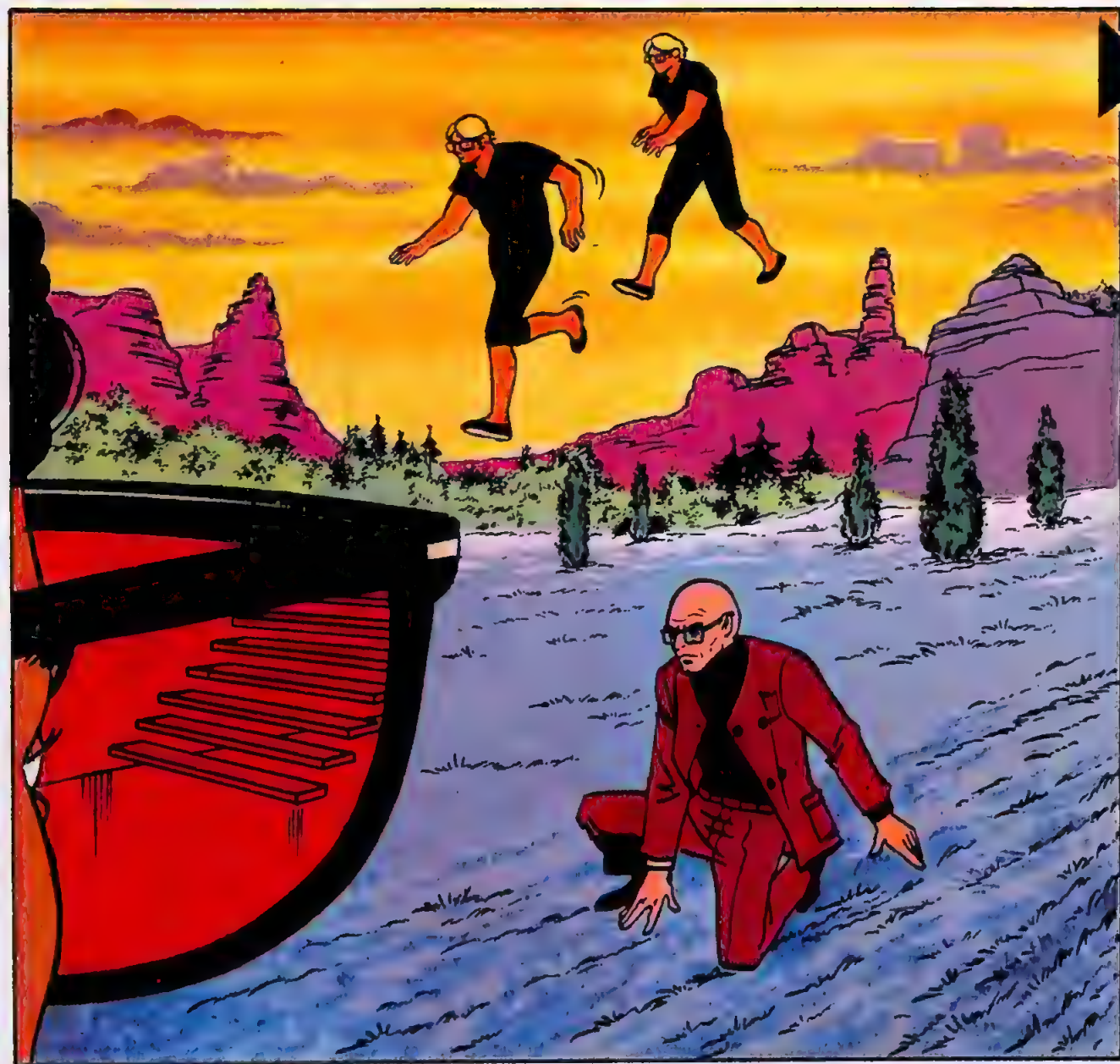
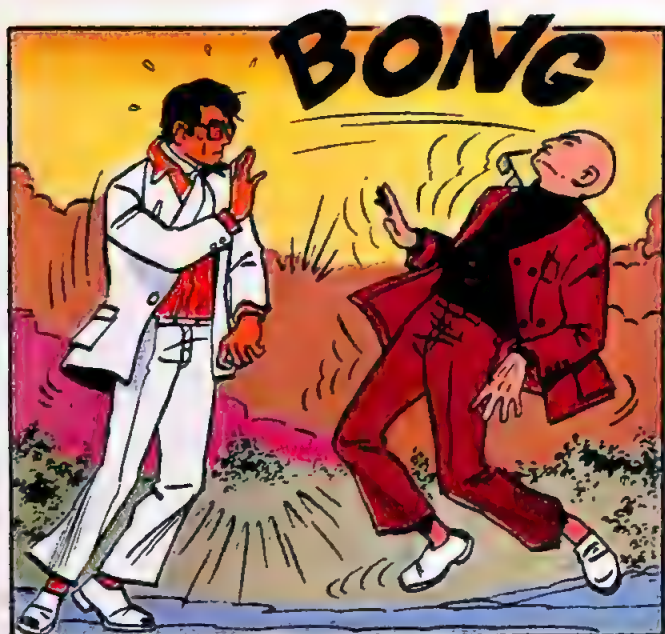

ALSTU BLIEFT.

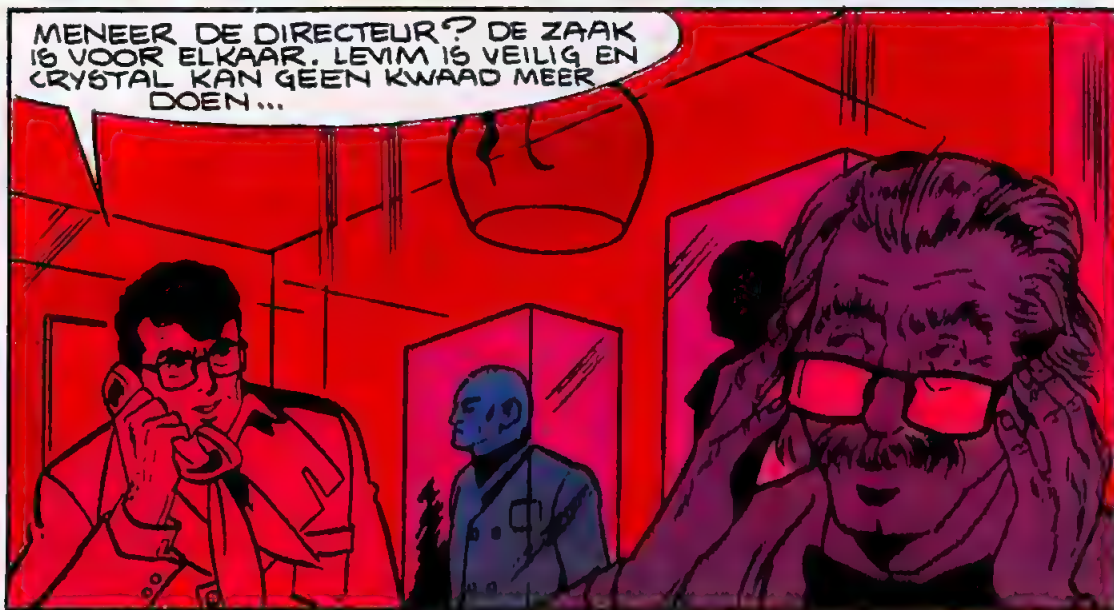
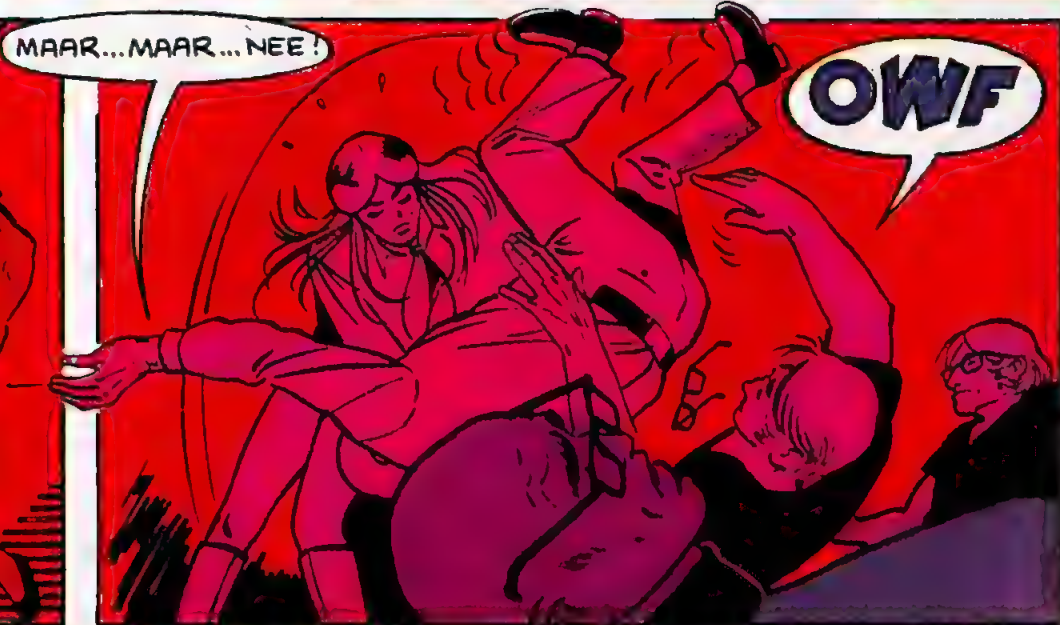
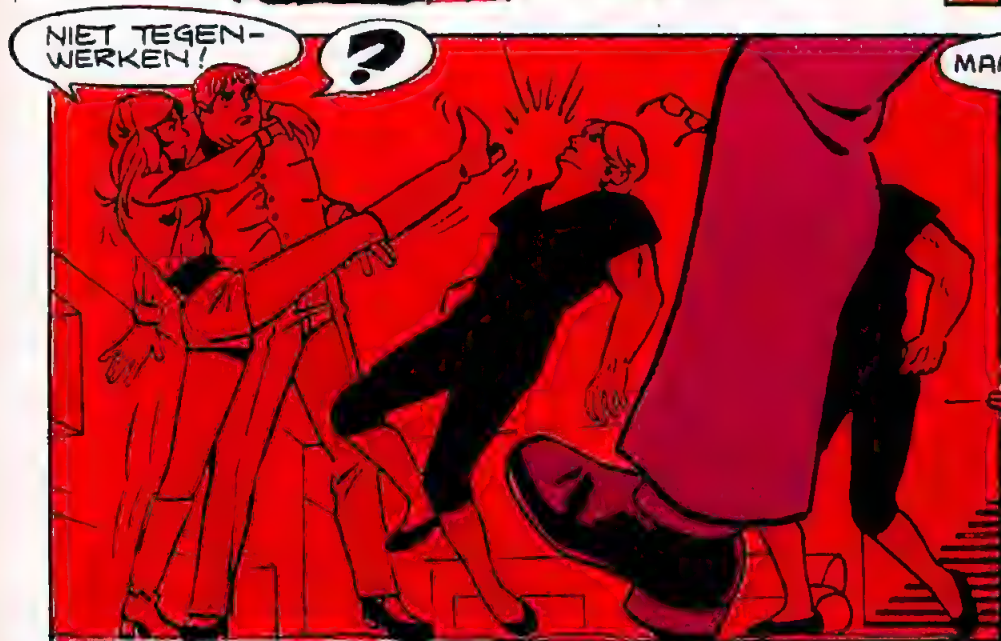

Het wapen van de echte beeldjagers: een fototoestel

Kodak Instamatic® 25

tegen 485F

285F

+ 12 Bi-Fi punten
(inclusief B.T.W.)

Door de Bi-Fi Club uitgekozen voor zijn knappe prestaties. Met een jaar waarborg. Heel handig, piekfijn afgesteld. Al je zwart-wit en kleurenfoto's flashfoto's en dia's lukken met dat fototoestel.

Stop er een cassettefilm in, mik op het beeld en druk op de toets. Da's alles! Profiteer van dit uitsluitend voor de Bifi-eters bestemde aanbod. Verzamel vanaf vandaag de Bi-Fi Club punten die op de Bi-Fi verpakkingen gedrukt zijn.

Zwan behoudt zich het recht voor, zijn prijzen te veranderen zonder voorafgaand bericht.

Let op! Er zit een geschenk-bon voor een gratis kleurenfilm in de verpakking die je bij een Kodak verkoper kunt ruilen, als je een Kodacolor-x kleurenfilm laat ontwikkelen. Nog een Bi-Fi Club geschenk!

Kodak

Bi-Fi

de voedzame smul-salami

ZWAN

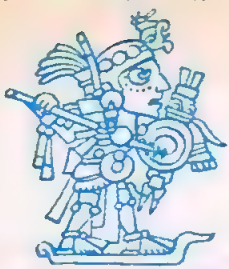

Het geheimzinnige pakket

PUBLI-STRIP

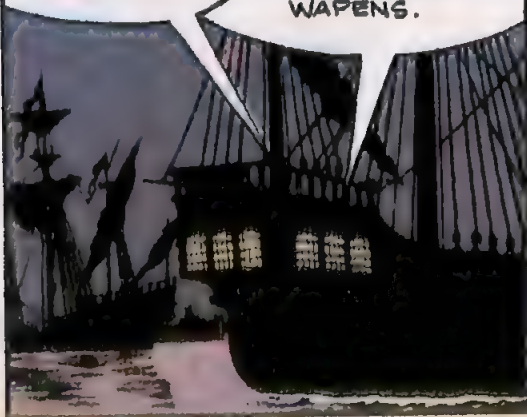
DE VEROVERING VAN MEXICO

DIEZELFDE AVOND OP HET ADMIRAALSSCHIP...

ALONZO DE AVILA, VANNACHT GA JIJ MET HONDERD MANNEN AAN LAND.

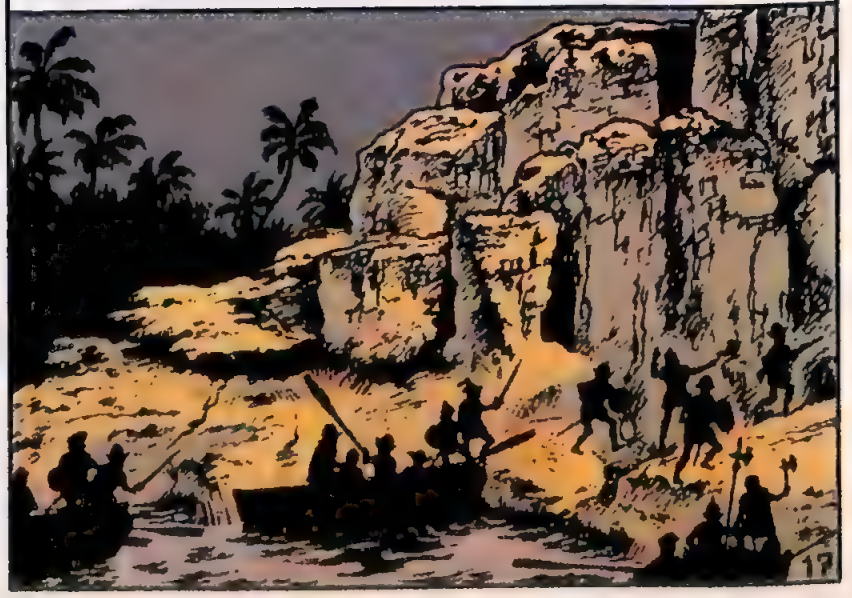
IS DAT WEL VERSTANDIG? DE TEGENSTANDER IS STERK EN ZE HEBBEN WAPENS.

WE KUNNEN NIET TERUG. WE MOETEN TABASCO INNEMEN, DAT ZAL INDRUK MAKEN. DOE WAT IK ZEG EN MORGEN IS DE OVERWINNING ONS.

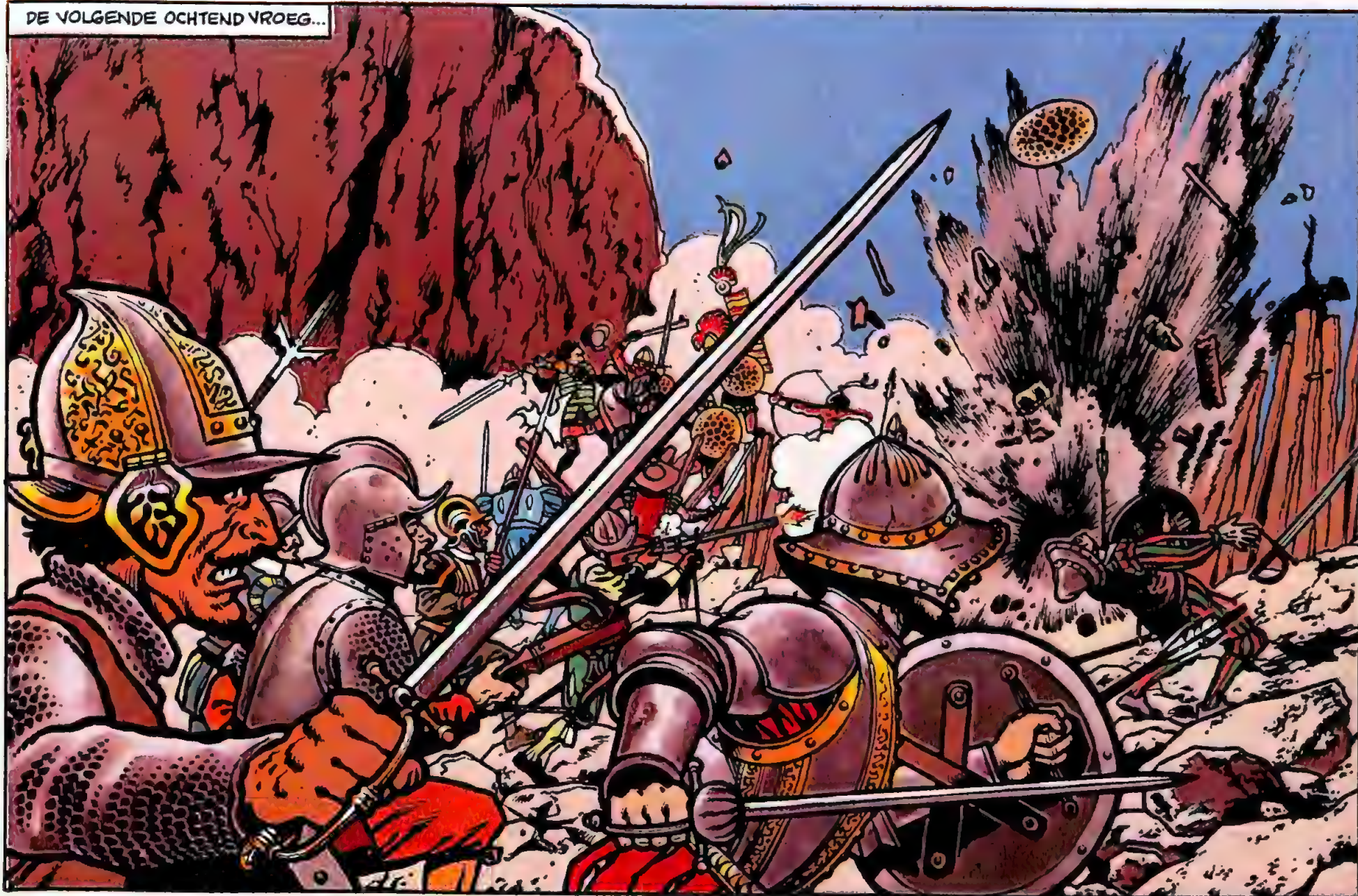

DIEP IN DE NACHT...

DE VOLGENDE OCHTEND VROEG...

ONZE MANNEN RAKEN
VERMOEID,
SEÑOR.

WAAR BLIJFT ALONZO DE AVILA.
HIJ ZOU ZE IN DE RUG
AANVALLEN.

KIJK!

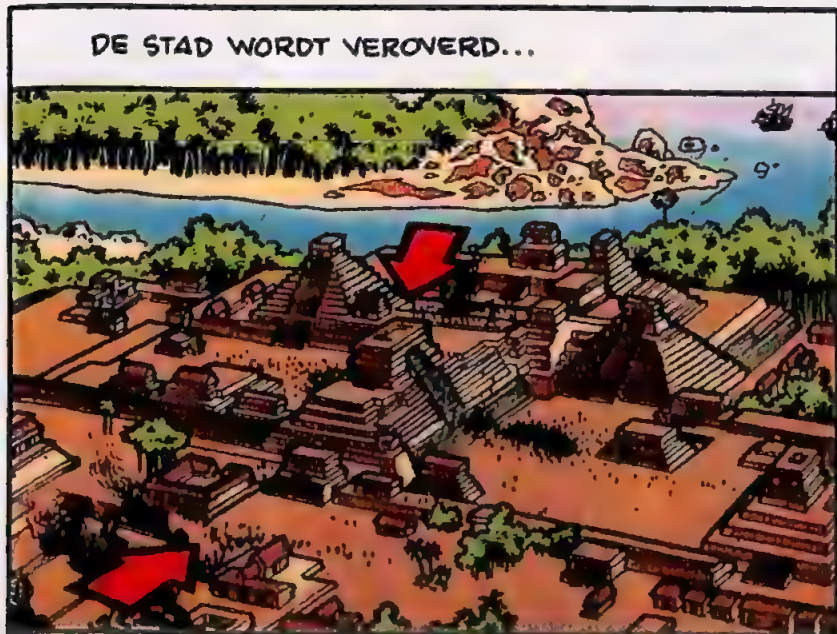

DE STAD
BRANDT!

ALONZO IS DE STAD
BINNENGEDRONGEN.
VOORWAARTS, OP NAAR
DE OVERWINNING!

DE STAD WORDT VEROVERD...

EN DIE AVOND IN DE BEZETTE STAD...

wordt vervolgd

de wilde heersers

een fantastische verzameling kleurenfoto's

Ontdek de betovering van de ongerepte natuur, verzamel foto's van dieren die in hun natuurlijke omgeving op de gevoelige plaat werden vastgelegd. De wilde heersers! En deze fascinerende zelfklevende kleurenfoto's worden door Esso verdeeld! Bovendien biedt Esso je een prachialbum aan waarin je ze gemakkelijk kunt bewaren. Iedere foto krijgt een genummerd plaatsje in dit album, elk dier wordt je voorgesteld in een boeiende tekst van Heinz Sielmann, die tevens op een pakkende wijze zijn herinneringen over zijn ontdekkingsreizen verteld.

Een klein woordje nog: de foto's worden gratis overhandigd telkens als een automobilist bij een Esso station stopt. Vertel het vlug aan je ouders!

Je prachtig verzamelalbum (80 blz. - slechts 50 F)

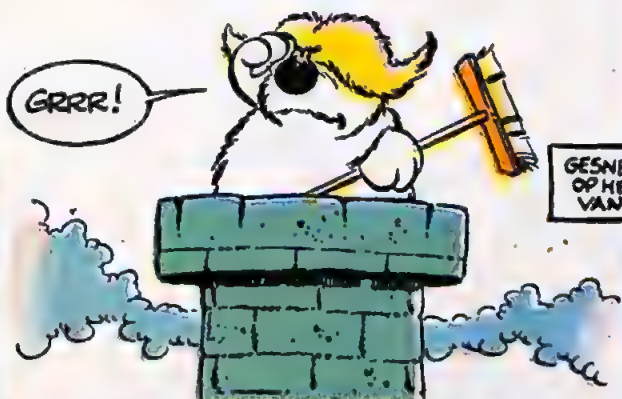
Een werk van uitzonderlijk belang, verteld door Heinz Sielmann, vorser en cineast van wilde dieren, schrijver en auteur van een reeks TV-uitzendingen en films, waaronder "De Vrijheren van het Woud".

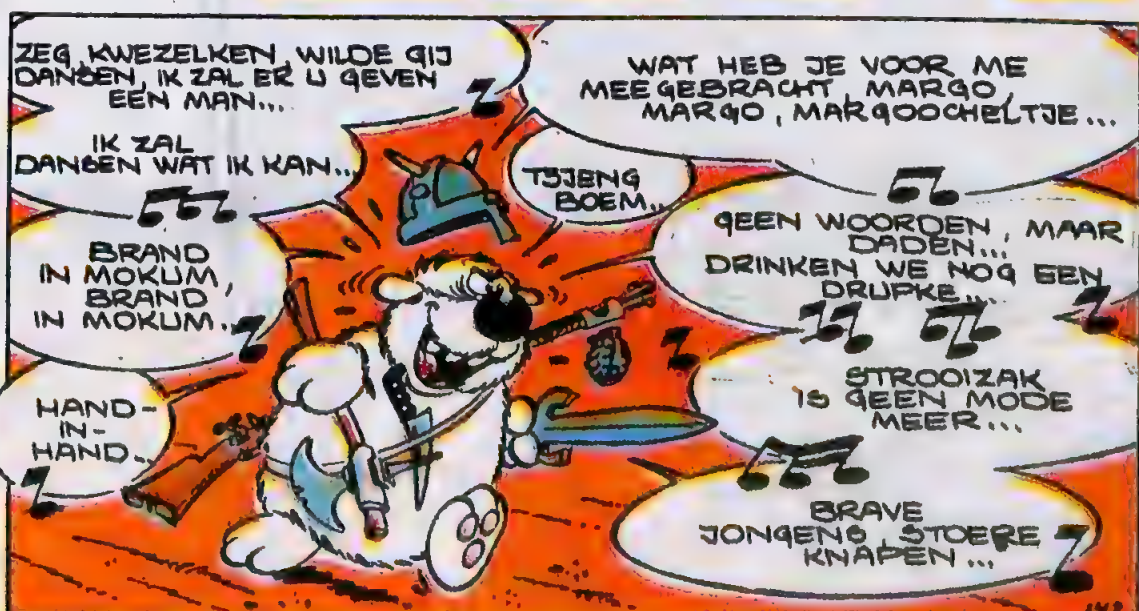

EN DAT TERWIJL DE STRENGE
VADER VAN HET MEISJELIEF OP DE
UITKIJK STAAT OM ELKE EVENTUELE
MINNAAR EEN PAK SLAGG TE
GEVEN. (C)

*) ZO GEBEURT HET TOCH ALTIJD!

mode

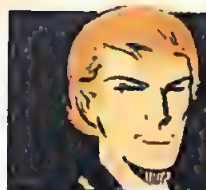
«trek~en~duw~klaar»

voor knal-kwajongens.

Yeahhh ! Weer binnen ! Pffttt... da's natuurlijk.
Eerstes : wij zijn de sterksten. Tweedes : wij zijn ook...
de slimsten. Daarom kozen wij Levi's jeans.
Onze Levi's jeans, klaar voor alles en on-ver-slijt-baar !
(Onze tegenploeg is niet van dat soort).
Met onze Levi's jeans zijn wij
steeds aan de winnende hand. Sterk en sterk, zij en wij,
de overwinning hoort ons toe.

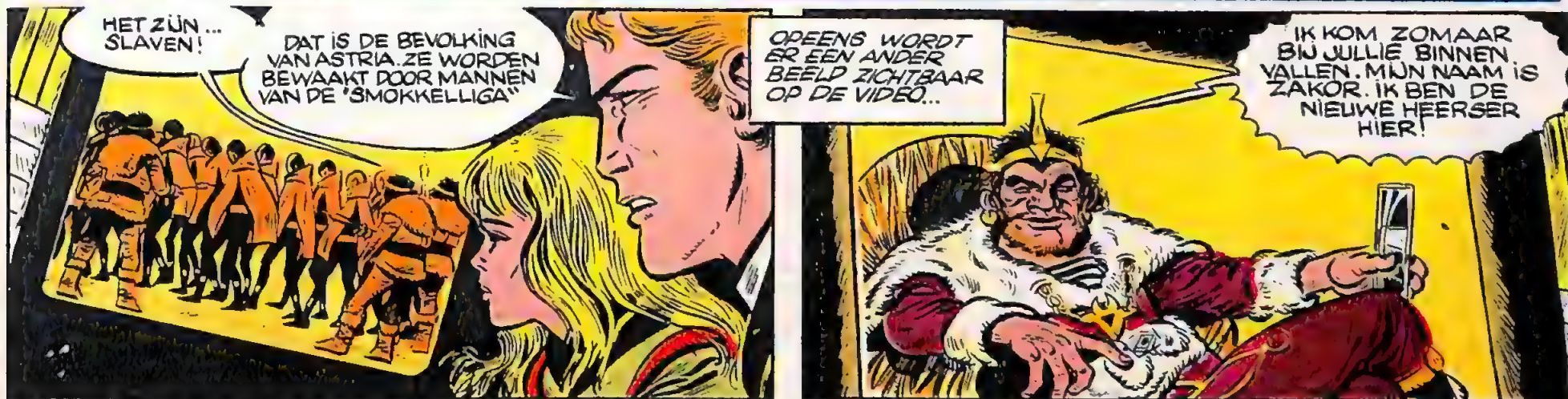

Val

EDDY DAAPE
YVES DUVAL

VEROVERT DE RUIMTE

HET ZIJN ...
SLAVEN!

DAT IS DE BEVOLKING
VAN ASTRIA. ZE WORDEN
BEWAAKT DOOR MANNEN
VAN DE 'SMOKKELLIGA'

OPEENS WORDT
ER EEN ANDER
BEELD ZICHTBAAR
OP DE VIDEO...

IK KOM ZOMAAR
BIJ JULLIE BINNEN
VALLEN. MIJN NAAM IS
ZAKOR. IK BEN DE
NIEUWE HEERSER
HIER!

JULLIE
KUNNEN BETER NIETS
ONDERNEMEN, WANT DAT
ZOU DE DOOD VAN MIJN
GIZELAARS BETEKENEN!

IK HEB HET WATER VAN
CENTRAALPOMP 1 VERGIETSD
WIJ HEBBEN CENTRAALPOMP 2
VOLLEDIG IN HANDEN. OP DIE
MANIER IS DE WATER-VOOR-
ZIENING OP DEZE PLANET
ERG INGEWIKKELD
GEWORDEN !...

ZIJNER MAAR
TWEDE POMPE ?

VOOR DRINKWATER. JA
DE REST IS NIET GESCHIKT
OM TE DRINKEN!

MAAR
WAT WILLEN
ZE ?

WIJ WILLEN
DE HELE VOORRAAD
GERAFFINEERD ZURKON
HEBBEN EN, VERVOLGENS,
DE MENSEN IN DE MIJNEN
AAN HET WERK ZETTEN...
BELONING: EEN GLAS WATER
PER PERSOON PER
PAG!

OP DIE MANIER WORDT
ZAKOR FABELCHTIG
RIJK. ZURKOR IS ONMISBAAR
VOOR LANGE AFSTANDS-
RAKETTEN. DE WERELD-
REGERING ZAL MET HEM
MOETEN ONDERHANDELEN.

(WORDT VERVOLGD)

De avonturen van KAPITEIN VAL worden u
aangeboden door

Valfruit

pompelmoes
met FRUITSAP & ZUIVER SUIKER zonder kleurstoffen

een
INTER-SIDERALE
frisdrank!

VALFRUIT IS EEN PRODUKT VAN DE BROUWERIJ VAN HAACHT

DE KOENE RIDDER

François
CRAENHALS

ALS EPHOROS IN CONSTAN-
TINOPEL IS, VINDEN WE HEM
ZEKER, WANT AL ONZE BROE-
DERS KIJKEN NAAR HEM
UIT.

DAAR ZIJN TWEE
BOODSCHAPPERS.

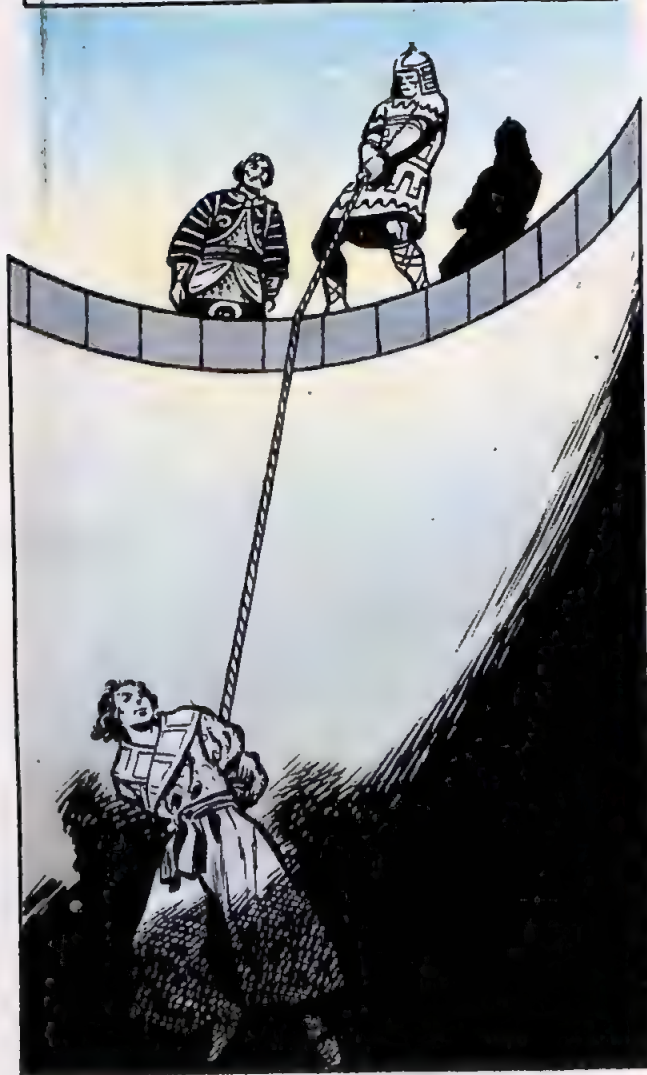
IN
DE GENUESE
WINK GEEN
SPOOR.

IN DE PISA-
WINK IS OOK NIETS
TE VINDEN OVER
EPHOROS.

GA
VOORT, VRIEN-
DEN. ONDER-
VRAAG
IEDEREEN.

ONDERTUSSEN WORDT GILBERT
NEERGELATEN IN EEN SOORT
SILO, WAAR LEVENSMIDDELEN
KOEL GEHOUDEN WORDEN.

DE ONDERWERELD VAN CON-
STANTINOPEL HEEFT HET ON-
DERTUSSEN ERG DRUK.

EPHOROS? NEE,
DIE IS NIET HIER
GEWEEST.

EPHOROS? WACHT
EENS... BIN DAKTARIOS IS
EEN MAN GEWEEST DIE
UIT HET HEILIGE LAND
KWAM.

JA, DIE HEEFT BIN
M'N GELOGEERD.
RAAR GEVAL... OP
EEN DAG IS EEN
BEDIENDE VAN DE
ZWARTE PRINS
HEM KOMEN
HALEN.

EN
DAARNA?

ZE ZIJN LATER
ZIJN SPULLEN
KOMEN HALEN
EN DAT WAS
ALLES.

ALSBIEBLIET, WE HEBBEN HET
SPOOR VAN EPHOROS TERUG
GEVONDEN. EN HOU JE VAST,
VRIEND, DE ZWARTE PRINS
HEEFT HEM GEVANGEN GE-
NOMEN.

IK HAD
HET KUNNEN
WETEN!

MANNEN, LUISTER NU GOED...
IK KEER TERUG NAAR DE
"WOLVEN" EN ONDERTUSSEN
GAAN JULLIE ALS VOLGT
TE WERK...

de schat van de wijze

Vandaag het laatste deel van
de historische PUZZLEPOSTER over

DE SLAG BIJ TANNENBERG

VIII

die Liliane en Fred Funcken
voor jullie uitgewerkt hebben.

DERDE FASE

Het onverwachte ingrijpen van de huurlingen dwong de Duitsers, die al uitgeput waren door hun voortdurende aanvallen, tot een derde gevecht. Aangevuurd door deze versterking, sloegen de Poolse ridders er opnieuw flink op los. Een van hen bemerkte de grootmeester van de orde en viel hem vastbesloten aan. Zijn paard werd onder hem gedood. Zijn metgezellen snelden hem te hulp, drongen de Duitsers opzij en dwongen de Grootmeester zijn paard te keren.

Deze laatste schermutseling was begonnen zonder dat de Duitsers verzwakten, maar die dag was het geluk niet aan hun zijde, want daar naderden weer nieuwe vijanden: de Litouwers, die overgebleven waren na het eerste gevecht en vooral de ongrijpbare Tataren met hun moordende pijlen!

DE VERGELDING

Dit was te veel voor de bondgenoten van de Duitsers die erover begonnen te denken om zich terug te trekken uit dit wespennest. Veel edelen uit het Westen oordeelden het belachelijk om zich te laten uitmoorden voor deze verduivelde Kruisridders, die zich duidelijk de woede van de «wilden», die overal vandaan kwamen, op de hals gehaald hadden...

En ze gingen er snel vandoor. De edelen van Kulm en Pruisen zochten haastig veiliger oorden op met achterlating van hun hinderlijke banieren. De minst gelukkigen gaven zich in groten getale over.

De overgebleven ridders stonden nu dicht bij elkaar opgesteld in de hoop dat deze formatie ondoordringbaar was. Maar hun zo duidelijk herkenbare, witte mantels wekten de woede van hun vijanden nog meer op.

Von Jungingen, de grootmeester van de Orde, wilde met de zijnen omkomen; zijn veldmaarschalk, Wallenrod, sneuvelde, evenals hij. Van de zevenhonderd Duitse Ridders slaagden er slechts zeventien in te ontsnappen. Dit betekende het einde van de Duitse Orde, wiens bestaan verder niet veel meer te betekenen had.

DE BUIT

De «Wagenburg», het wagenkamp van de Duitsers, viel onbeschadigd in handen van de overwinnaars.

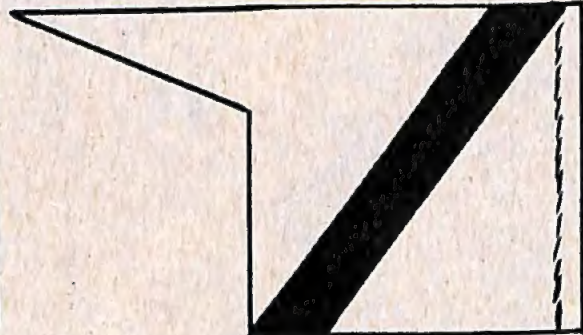
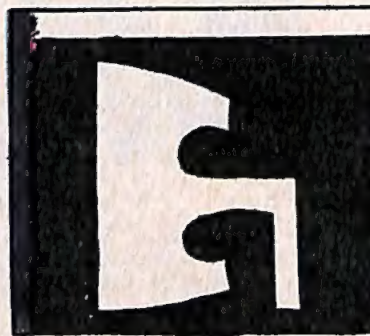
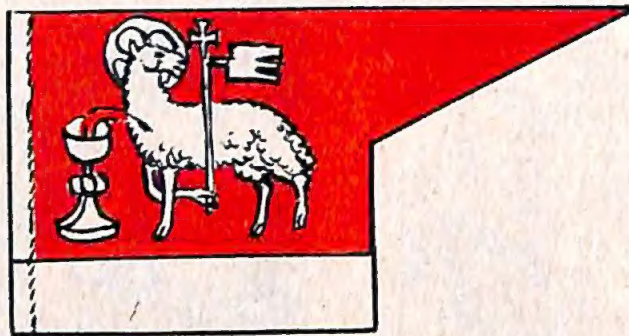
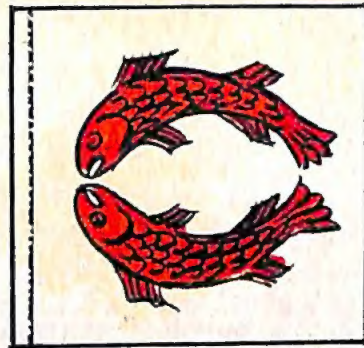
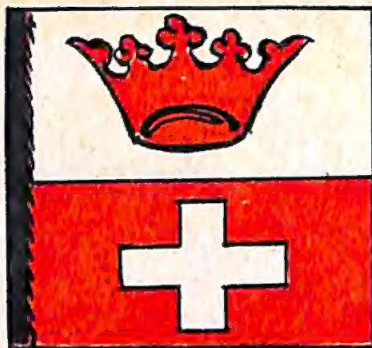
Naast ware bergen goud vonden de overwinnaars ook ontelbare boeien en kettingen, die bestemd geweest waren voor de overwonnenen. Grote hoeveelheden bier en wijn, die meegebracht waren om de overwinning te vieren, werden op bevel van de voorzichtige Poolse koning op de grond uitgespoten.

TROFEEEN EN GEVANGENEN

De oogst aan vlaggen was overvloedig. Op het slagveld werden er 52 verzameld. Ze zouden opgehangen worden in de gewelven van de kathedraal van Krakau.

De krijgsgevangenen, in totaal 40.000, werden door Jagellon zeer mild behandeld, wat voor die tijd iets uitzonderlijks was: hij stuurde ze naar huis op voorwaarde dat ze nooit meer de wapens tegen hem zouden opnemen.

Vijf jaar later zou Hendrik V, de koning van Engeland, zich te Azincourt heel wat minder welwillend tonen en de Franse gevangenen en gewonden rustig laten uitmoorden.

Buitgemaakte Germaanse standaarden.

OOG OM OOG

Vitautas wilde zich niet minder edelmoedig tonen dan zijn koninklijke bondgenoot. Hij maakte echter een uitzondering voor twee vooraanstaande gevangenen: de ene had vroeger zijn moeder zwaar beledigd en de tweede had de zoon van Vitautas, die hij vasthield als gijzelaar, gedood. Ze werden allebei onthoofd. Een graf in gewijde grond werd toegewezen aan de 20.000 Poolse en Litouwse en de 15.000 Duitse doden. Het stoffelijk overschot van de Grootmeester werd op een prachtige kar ten grave gedragen.

EN NATUURLIJK WEER NAPOLEON...

Deze genadeslag kwam de Duitse Orde nooit meer te boven. Het bestaan van de Orde sukkelde voort tot in 1809. Toen ontbond Napoleon de Orde en verdeelde de laatste bezittingen ervan onder de Duitse prinsen. Sic transit...

Liliane en Fred Funcken.

Onze hartelijke dank aan de heer Jean Deconinck, voorzitter van het Belgische Studiegenootschap voor uniformen en costuums, voor zijn zeer gewaardeerde hulp bij het in beeld brengen van de slag bij Tannenberg.

Je beschikt nu niet alleen over een indrukwekkend beeld van de laatste slag van de Duitse Orde, maar je kunt tevens alle bijzonderheden erover voor je vrienden uiteenzetten.

schrijf eens een briefje

BELGIE

Stephane Verraes, Halewijnstraat 11, 8600 Menen is 14 jaar en houdt van zwemmen en andere sporten. Hij spaart ook postzegels en wil graag ruilen. Is dol op Engelse beat-groepen, vooral van C.C.R., Shocking Blue en Beatles.

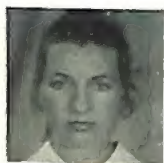

Stijn de Geest, Oppemlaan 139, 1970 Wezembeek-Oppeem, 13 jaar, houdt van dieren en spaart postzegels. Hij zou heel graag corresponderen met jongens uit België, Nederland en Luxemburg. Liefst schrijven in het Nederlands.

Jim Pauwels, Leopold de Bruynestraat 61, Sint-Kruis, 8310 Brugge 3, houdt van sport: zwemmen, handbal, tennis en ook van moderne muziek. Hij zou graag pennevrienden en -vriendinnen vinden tussen 13 en 14 jaar uit om het even welk land.

ROEMENIE

Maria Szabo, TG-Mures, Stp : GH-Doja nr. 135, Romania, is 20 jaar en zou graag corresponderen met jongen of meisje uit om het even welk land. Ze houdt van prentbriefkaarten en verzamelt tijdschriften. Houdt van alles wat mooi is. Kan schrijven in het Hongaars, Duits en Italiaans.

NOORWEGEN

Sigrun Solbakken, 6840 Vassenden Jölster, Sunfjord, Norway, 16 jaar oud, zou graag corresponderen met jongens van 16 à 18 jaar uit Nederland en België. Hobby's: muziek, dansen, schrijven. Graag brieven in het Noors of Engels, liefst met een foto.

Jorunn Mette Nygaard, Langgt. 16, Boks 58, 4301 Sandnes, Norway zoekt in Nederland pennevrienden van haar leeftijd, 16 jaar. Liefst schrijven in het Engels.

Jorunn Holm, Sponstuweien 19, Hanketo, Oslo, Norway, bijna 16 jaar, roodbruin haar en blauwe ogen, houdt van lezen, schrijven, verzamelt prentbriefkaarten. Zou gelukkig zijn met pennevrienden tussen 14 en 18 jaar die in het Noors of Engels kunnen schrijven. Graag een foto bij de eerste brief.

Kate Yvonne Berntsen, Aslyreien 34, 3000 Dramman, Norway, zou dolgelukkig zijn als ze in Nederland pennevrienden en -vriendinnen van haar leeftijd zou hebben: 18 jaar. Hobby's: muziek (speelt gitaar), technisch tekenen, sport. In het Engels.

Solveig Edvardsen, Kokkenes, 4790 Lillesand, Norway, houdt van lezen en sport, is 16 jaar en zou gelukkig zijn met pennevrienden en -vriendinnen, 16 à 20 jaar, die kunnen schrijven in het Engels of Duits. Alle brieven krijgen een antwoord.

Bö Rønnaug, Roald Amundsensgt. 1800 Askim, Norway, 17 jaar, houdt van dansen, muziek en lezen. Zoekt pennevrienden en -vriendinnen van haar leeftijd in Nederland en België. Liefst schrijven in het Engels.

En hiermee is je tweede

PUZZLE- POSTER!

TANNENBERG

dan volledig!

1	4	5	8
2	3	6	7

Je hebt de tweede reuzenprent van onze collectie en een prachtige aanwinst voor je kamer. Of niet soms?

Schrijf ons vlug je opinie!

**Weldra
PUZZLEPOSTER nr 3
met een heel ander
onderwerp**

**PUZZLEPOSTER
TANNENBERG**

DEEL 8

Verzamel onze
PUZZLEPOSTERS!

Knip niets uit! Onze PUZZLEPOSTERS kunnen naar eigen keus blad voor blad samengesteld worden, maar je kunt dit weekblad ook intact laten! Maak je keus pas als je de puzzleposter helemaal compleet hebt!

WORDT VERVOLGD!